

NASJONALBIBLIOTEKET

Alfabetisk ordliste over norske bokbindstermer

Anne Eidsfeldt og Nina Hesselberg-Wang
Oslo, 2018

Alfabetisk ordliste over norske bokbindstermer

Dette er en alfabetisk liste over norske bokbindstermer utarbeidet som arbeidsstøtte til den som befatter seg med eldre bøker/boksamlinger og som har behov for å beskrive hvordan bokbindene er utført, slik som hefteteknikk, bindstruktur, materialbruk, dekor samt lukkemekanismer og beslag.

Den alfabetiske listen består av ca. 700 termer med definisjoner, oversettelser til engelsk, kommentarer og kildehenvisninger. Under arbeidet har vi støttet oss på den svenske bokhistorikeren Helena Strömquists upubliserte manuskript *BokbandsSpråk*. Det er mange kildereferanser til hennes arbeid i den alfabetiske listen. En stor del av det norske begrepsapparatet er også gjort i samarbeid med det engelske forskningscenteret *Ligatus Research Centre* (University of the Arts, London). Ligatus har bygd opp en engelskspråklig ordliste over bokbindstermer til bruk for beskrivelse av eldre bokbind, *Language of Bindings* (<http://www.ligatus.org.uk/lob/>). Det er denne listen som ligger til grunn for oversettelsen av de norske termene til engelsk. For hver engelsk term er det en lenke til *Language of Bindings'* ordliste med eksakt engelsk definisjon. De norske definisjonene av termene er gjort på bakgrunn av en rekke kilder. Kildene står oppført for hver definisjon. De fleste definisjonene har også fått kommentarer, der termen blir nærmere forklart. Disse kan variere i den norske og engelske listen, så for den som er interessert, anbefales det å se på begge.

Det er også utarbeidet en systematisk ordliste som kan benyttes til fullstendige beskrivelser av bokbind (*Systematisk ordliste over norske bokbindstermer. Metode for beskrivelse av bokbind*), samt et forslag til hvordan man kan legge inn korte og enkle bindbeskrivelser i elektroniske bibliotekskataloger med begrenset plass til eksemplarspesifikke opplysninger, som for eksempel bokbind (*Enkle bindbeskrivelser i bibliotekskataloger*).

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
abstrakt dekor			nonfigurative dekorelementer brukt på bokbind		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
aktører	actors	http://w3id.org/lob/concept/3417	personer som enten individuelt eller sammen i grupper har kunnskaper til å utføre målbevisste handlinger som de kan holdes ansvarlige for	i denne sammenhengen kan det være bokbindere, bokselgere, papirmakere, pergamentmakere eller andre som bidrar til fremstilling av bøker	Language of Bindings
album	albums	http://w3id.org/lob/concept/4551	bok med blanke ark til å samle løst materiale som avisutklipp, bilder, billetter og brev		<i>Album</i> . (2009, 14. februar). I Store norske leksikon. Hentet 12. november 2017 fra https://snl.no/album
allegorisk dekor			billedlig fremstilling av en abstrakt egenskap eller idé gjennom fastlagte symboler, brukt som dekorelementer på bokbind		Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunstdorbok</i> . Oslo, [1990]
alungarvet skinn	alum-tawed skin	http://w3id.org/lob/concept/1197	mineralsk garveprosess der aluminiumsulfat (alun) og natriumsulfat (koksalt) er anvendt for å få et hvitt og smidig skinn	Proessen som er kjent siden antikken, produserer et hvitt skinn ved at det først bløtes i en vandig løsning av aluminiumsulfat og natriumsulfat, deretter tørkes og bearbeides med en sløv kniv for at skinnet skal bli mykt og smidig. Lav motstandskraft mot fuktighet ble ofte motvirket ved tilsetning av mel og eggeplommer i saltløsningen. Hvis skinnet igjen blir utsatt for fuktighet, som mange blindpregete tyske bind fra ca. år 1400 - 1750 ble før de ble trykket, blir skinnet hardt og forhornet som om det har gått tilbake til sin opprinnelige rå, ugarvete tilstand. På bokbind forekommer alungarvet svineskinn fra ca. 1400 - 1750 i den protestantiske delen av Europa. Alungarvet fåreskinn er også blitt brukt som overtrekksmateriale. Kalles også hvitgarving.	R. Reed, <i>Ancient skins parchments and leathers</i> . London, 1972. S. 62-65; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013
animalsk lim	glue	http://w3id.org/lob/concept/1366	lim kokt på hud og ben fra dyr	Ble tidligere brukt i bokbinding bl.a. til liming av rygger- I form av gelatin er animalsk lim brukt på papir for å gjøre det mer bestandig og for å hindre at blekk flyter utover. Se <i>varmlim eller brunlim</i> .	Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
annotasjon	annotations	http://w3id.org/lob/concept/3433	håndskrevet kommentar eller forklaring til teksten		The Arts and Architecture Thesaurus Online, The Getty Research Institute
anpapping etter at overtrekket er montert	supplementary board attachment	http://w3id.org/lob/concept/4013	klebing av forsatspapir til bokpermens innside, eventuelt i kombinasjon med heftbind og de delene av ryggføring og/eller kapitélbånd som stikker utenfor ryggen, <i>etter</i> at permene er dekket av overtrekksmateriale		Language of Bindings
anpapping før overtrekket er montert	primary board attachment	http://w3id.org/lob/concept/3509	klebing av forsatspapir til bokpermens innside, eventuelt i kombinasjon med heftbind og de delene av ryggføring og/eller kapitélbånd som stikker utenfor ryggen, <i>før</i> permene er dekket av overtrekksmateriale	Gjelder ikke for løsbind eller bind som er festet til bokblokken ved hjelp av treing.	Language of Bindings
ansetning av permer	board attachment	http://w3id.org/lob/concept/3501	forskjellige måter permene blir festet til bokblokken før permene er blitt dekket av overtrekksmateriale	Dette kan inkludere klebing av ryggføringsforlengninger, ansetningsfalsler og forsatspapir, som sammen med overtrekksmateriale bidrar til sammenføyningen av permene og bokblokken.	Language of Bindings, Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
ansetningsfals	board stabilizer	http://w3id.org/lob/concept/1220	forsterkning som danner den innvendige forbindelsen mellom bokblokk og perm	Ansetningsfalsen kan forekomme alene eller være en del av forsatsen. Den ene delen kan være limt til første og siste legg eller være omhengt og heftet med første og siste legg. Den andre delen klebes til innsiden av perm. Denne delen kan beskjæres eller rives til rektangulær eller trapes form.	Language of Bindings
ansmøring	adhering (forwarding)	http://w3id.org/lob/concept/3901	manuell eller maskinell påføring av lim eller klister på en flate		Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
applikasjon	onlays (technique)	http://w3id.org/lob/concept/3395	dekoreringsteknikk der mindre biter (skinn, papir) av forskjellige farger og form klebes på bokbind som illustrasjon eller dekorasjon		Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
arabesk dekor			flatemønstret dekor av stiliserte bladranker oppstått i islamsk kunst i 10. årh. som et rent geometrisk ornament	Stilarten ble introdusert til Europa via Nord-Italia i siste halvdel av 1400-tallet, og spredte seg til Frankrike og videre nordover i Europa på 1500-tallet. Dekor brukt på bokbind. De geometriske ornamentene ble gjerne trykt i gull på skinn.	Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunsthåndbok</i> . Oslo, [1990]; David Pearson, <i>English Bookbinding Styles 1450-1800. A Handbook</i> . London, 2005
ark	sheets	http://w3id.org/lob/concept/2484	generell beskrivelse av alle slags materialer som er formet til tynne matter, filter eller fiber som er formet på en fin duk av en vandig løsning og deretter tørket		Language of Bindings
arkitektonisk dekor			dekor med arkitektoniske elementer	Dekor brukt på bokbind. Eksempler kan være siselerte søyler og buer på bokblokkens snitt, særlig på 1600-tallet i Danmark-Norge, gotiske buer i blind- eller gulltrykk på for- og bakperm. Se <i>katedralbind</i> .	Astrid Schjoldager, <i>Bokbind og bokbindere i Norge inntil 1850</i> . Oslo, 1927
asiatiske bind			bind som er bundet inn med innbindingsteknikker og materialer som tradisjonelt anvendes i Japan, Kina og Korea	De asiatiske bindenes form er tilpasset de materielle forutsetninger som ble gitt av blokktrykket og måten teksten ble utformet på. Man skrev og trykte bare på den ene siden fordi papiret var mykt og tynt slik at blekk og trykksverte trengte gjennom det. Basert på disse materielle forutsetningene utviklet de typiske asiatiske bindformene sommerfuglbind og trekkspillbind/konsertnabind seg. Opprinnelig var de sammenføyet med klister, men på 1300-tallet begynte man å hefte dem. Asiatiske bindformer er sideheftet, d.v.s. bokblokk og overtrekk heftes transversalt fra utsiden i ryggkant gjennom hele volumet. Omslagene er som regel myke eller halvstive og som overtrekksmaterialer anvendes papir eller tekstiler, særlig silke.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
avfaset kant	bevels	http://w3id.org/lob/concept/3475	jevne, vinklede faser skåret eller høvlet i permens kanter	Vinkelen, dybden og bredden på fasen varierer, hvis vinkelen er mindre enn 45 grader, kan den betegnes flat, er den større enn 45 grader, kan den betegnes bratt. Se <i>kanter</i> .	Language of Bindings
avklippet kant			kanter som er klippet av med saks	Egenskap som kan fortelle noe om bokbinderens individuelle metoder.	Nina Hesselberg-Wang
avrundet hjørne			hjørne på perm eller bokblokk som er beskåret til rund form	På visse typer bind som protokoller og skrivebøker blir hjørnene tradisjonelt rundet.	Nina Hesselberg-Wang

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
bakkemarmorering			dekoreringsteknikk der mønsteret ikke dannes direkte på papiret, men på en flytende marmoringsgrund - ved å legge papiret på grunden overføres mønsteret til papiret	Fargene blir liggende på marmoringsgrundens overflate og danner fargeformasjoner som bearbeides med pinner og kammer for å få frem spesielle mønstre. Deretter overføres det til papir, tekstil eller boksnett ved at materialet dyppes forsiktig i grunden. Marmoreringsteknikken har orientalsk opprinnelse. I Frankrike begynte man å bruke marmorert papir innen bokbinding i første halvdel av 1600-tallet.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
bakperm			plant stykke av papp eller tre som er festet til bokblokkens bakside		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
banderolle			smal påtrykt eller påskrevet etikett		Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
bankede falsar	backing joints	http://w3id.org/lob/concept/1205	falsar som oppstår på hver side av ryggen når de ytterste leggene på hver side bankes ned, slik at de danner en vinkel i forhold til bokblokken	Når en bok blir heftet med tråd, øker tykkelsen på ryggen i forhold til resten av bokblokken. Denne økningen utlignes ved at ryggen rundes og at de ytterste leggene bankes ned slik at de danner en vinkel i forhold til bokblokken. Denne vinkelen skal være i forhold til tykkelsen på perm materialet.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998.; Nina Hesselberg-Wang
banket fals 45°	angled joints	http://w3id.org/lob/concept/1198	de ytterste leggene på hver side av bokblokken blir banket til 45°	Denne teknikken brukes på lavfalsete bøker som skal påsettes løsbind.	Language of Bindings
banket fals 90°	square joints	http://w3id.org/lob/concept/1634	de ytterste leggene på hver side bankes av bokblokken blir banket til 90° vinkel, slik at permene kan legges godt an mot vinkelen	Denne teknikken benyttes alltid på bygde bøker. Se <i>bygd bok</i>	Language of Bindings
barokk dekor			dekorstil i vesteuropeisk kunst fra ca. 1580 til begynnelsen av 1700-tallet	Dekor i denne stilarten preger også bokbind fra perioden.	Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunstabok</i> . Oslo, [1990]
batikkpapir			dekorert papir som fremstilles ved at papiret krølles sammen før det farges	Dekorert papir brukt som overtrek og forsatspapir.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> , Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart, 2016
ben	bone	http://w3id.org/lob/concept/2396	betegnelse for benvev og knokler	Ben er benyttet til låsemekanismer eller bearbeidet som dekor på bokbind.	<i>Ben</i> : medisin, zoologi – 1. (2009, 14. februar). I Store norske leksikon. Hentet 12. november 2017 fra https://snl.no/ben_-_medisin,_zoologi_%E2%80%93_1
beskårete kanter	cut-solid edges	http://w3id.org/lob/concept/3528	kanter som er skåret til med kniv eller høvel	Mange av bokens deler er i utgangspunktet ubeskåret og kan bli beskåret f.eks.: 1) Bokblokkens kanter 2) Ansetningsfalsar 3) Overtrekkets innslag.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]; Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
beslag	furniture	http://w3id.org/lob/concept/1353	et stykke hardt materiale, som regel av metall (jern, kobberlegering, sølv), men også av horn, ben eller tre som festes på bindet i den hensikt å beskytte mot slitasje	Beslagene ble ofte dekorert.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]; Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
beslag, antall			antall beslag som finnes på bindet	Bruk av beslag har sitt høydepunkt i det 15. århundre og minsker betraktelig i det 16. århundre og forbindes gjerne med bøker av religiøs eller offentlig karakter.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
beslagenes materiale	furniture, materials		informasjon om hvilke materialer beslagene er laget av	Beslagene er vanligvis laget av metall, pergament, skinn, bein eller horn.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
beslagenes plassering	furniture by place		angivelse av beslagenes plassering på permene		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
beslagenes tilstand			beskrivelse av tilstanden kan inneholde informasjon som intakt, spor etter eller mangler		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
beslagenes type			beskrivelse av beslagenes type	Beslagenes type er tilpasset funksjonen de har, hjørnebeslag, kantbeslag, stifter eller bukler.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
bestrøket papir	coated paper	http://w3id.org/lob/concept/4639	påføring av et skikt bestående av bindemiddel, fyllstoffer og evt. pigmenter til papir, med det formål å gi papiroverflaten en glatt overflate og eventuelt en fargenyanse	Bestrykning gjøres som regel for å øke papirets evne til å gjengi bildetrykk. Etter mengden bestrykning betegnes papiret som lettbestryket eller høybestryket. Bestrykningsmassen består hovedsakelig av leire, kritt og bindemidler.	<i>Papir</i> . (2009, 14. februar). I Store norske leksikon. Hentet 12. november 2017 fra https://snl.no/papir
bibliotekbind			navn på spesialinnbinding, lavfaset bind av slitesterkt materiale med ekstra forsterkninger		Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
billedlig fremstilling, dekor	pictorial decoration	http://w3id.org/lob/concept/4939	dekor med billedlig fremstilling av objekterså som landskap, bygninger eller blomster	Billedlige fremstillinger kan utføres i et hvilket som helst medium som preging, brodering, tegning eller maling.	Language of Bindings
bind	bands	http://w3id.org/lob/concept/2342	synlige opphøyde tverrbånd på bokryggen, enten ekte eller falske bind, heftbind eller kjedesting	Bind består enten av ekte bind dannet av heftesnorer som ligger utenpå bokblokkens rygg eller ved falske bind, som består av en remse papp eller skinn for å illudere et ekte bind. Ved oktavformat benyttes vanligvis 4 bind, på større bøker 5 bind eller flere.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]; Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995; Nina Hesselberg-Wang
bind supplement, tilstand			beskrivelse av tilstanden kan inneholde informasjon som intakt, spor etter eller mangler		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
binddekor	binding decoration, form	http://w3id.org/lob/concept/2340	ornamentering av bindets synlige overflater ved bruk av forskjellige teknikker		Language of Bindings
binddekorens plassering			beskrivelse av hvor på bindet dekoren befinner seg		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
binddekoreringsteknikk	binding decoration, technique	http://w3id.org/lob/concept/2358	alle dekorative teknikker som er påført en bok, på yttersidene av bind og snitt og på innsiden av permene eller omslaget, dekorert papir, beslag og låsemekanismer		Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
bindets form			det normale for et bind er å ha rygg og tre kanter	Det finnes ikke-rektangulære bind som kan ha bare 1 kant (sirkulært bind) eller flere enn tre (mangekantet bind) eller stiftete bind som tilsynelatende ikke har noen rygg.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013. [Upublisert]
bindets funksjon			beskrivelse av bindets funksjon som privatbind, handelsbind eller forlagsbind		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013. [Upublisert]
bindets permer	boards	http://w3id.org/lob/concept/1222	stive eller halvstive komponenter som er montert på begge sider av bokblokken for å beskytte den	Materialet permer er laget av kan være tykt papir, kartong, papp, finér eller tre.	Language of Bindings
bindnummer	volume number	http://w3id.org/lob/concept/3798	nummer på hvert enkelt bind som inngår i et bokverk med samme tittel	Bindnummeret er ofte angitt på bokens rygg i et eget felt adskilt fra tittelen.	Language of Bindings
bindnummer-etikett	volume number labels	http://w3id.org/lob/concept/3091	etikett med nummer som angir bindets plass i et bokverk med samme tittel		Language of Bindings
bindstørrelse			bokens høyde, bredde og tykkelse angitt i millimeter		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013. [Upublisert]
bindsupplement	enclosures	http://w3id.org/lob/concept/3311	spesialtilpasset stivt hylster laget for oppbevaring av en enkelt bok eller et sett av bøker		Language of Bindings
bindtittel	binding titles	http://w3id.org/lob/concept/3796	tekst på bindet, som regel plassert på rygg eller permer, som redegjør for tekstblokkens innhold		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013. [Upublisert]
bindtittel, forekomst			angir forekomst av bindtittel		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013. [Upublisert]
bindtittel, teknikk			bindtittelen kan påføres med håndskrift eller trykk		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013. [Upublisert]
bindtittelens materiale	binding title, material	http://w3id.org/lob/concept/2281	bindtittelen kan forekomme direkte på overtrekksmaterialet eller på en etikett		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013. [Upublisert]
bindtittelens plassering			tittelen kan forekomme på bokens rygg, permer eller snitt		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013. [Upublisert]
bindtredd løsbind	laced cases	http://w3id.org/lob/concept/4392	bindtreng anvendes for å føye sammen en allerede heftet bokblokk med et løsbind ved bruk av heftbindene og eller endene på kapitélbåndene	Denne teknikken ble først og fremst benyttet på arkivprotokoller fra middelalderen til og med 1600-tallet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013. [Upublisert]

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
bindtredd struktur	tacketed structures	http://w3id.org/lob/concept/3062	heftetenikk der bladene i en bokblokk tres sammen	Ved bindtreng sammenføres bladene i et legg med heftestråd, skinn- eller pergamentstrimler, som tres gjennom hull i ryggfalsen på legget. Tråden tres gjennom ett eller flere hull og tvinnes eller knyttes sammen på inn- eller utsiden av legget. Hvert legg i bokblokken tres individuelt. Trengingen kan utføres bare gjennom leggene eller gjennom legg og overtrekk. Denne teknikken ble først og fremst benyttet på arkivprotokoller fra middelalderen til og med 1600-tallet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
blad (papir)	leaves	http://w3id.org/lob/concept/2378	tosidig del av et manuskript eller i en bok, halvparten av et dobbeltblad		Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
bladgull	gold leaf	http://w3id.org/lob/concept/1370	løvtynt hamret eller utvalset gull	Bladgull legges på bokblokkens snitt eller preges som dekor på bokbindet.	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
bladmerker	leaf tab markers	http://w3id.org/lob/concept/2945	for inndeling av bokblokken festes biter av materiale som papir, skinn, pergament eller tekstil i ytterkanten av et blad		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
blekk	ink	http://w3id.org/lob/concept/3404	skrive- og tegnemedium, flytende, farget væske		Language of Bindings
blindtrykk	blind-tooling	http://w3id.org/lob/concept/2288	resultatet av dekoreringsteknikk der stempelet anvendes uten farge eller bladmetall for å oppnå et avtrykk i materialet	Dekoreringsteknikk som ofte ble benyttet på pergamentbind eller bind trukket med alungarvet svineskinn, særlig tyske bind fra 1400 - 1750. Et mørkt avtrykk kan oppnås når det varme stempelet trykkes i et allerede fuktet materiale.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
bok	codex-form books	http://w3id.org/lob/concept/4886	skrevne el. trykte blader som er heftet eller bundet til en enhet med omslag eller bind		Olav Rør, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998; Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
bokbind	bindings	http://w3id.org/lob/concept/2279	permer eller omslag bokbinderen setter rundt materien for å beskytte bokblokken		Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
bokbinder	bookbinders	http://w3id.org/lob/concept/3419	en person som anvender seg av ulike metoder og teknikker enten for hånd eller ved hjelp av maskiner for å innordne blad og legg til en innbinding, som regel med et overtrekk		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]; Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
bokbindets rygg	spine features	http://w3id.org/lob/concept/2350	egenskaper som har å gjøre med utforming, funksjon og dekorasjon av bokens rygg og ryggens overtrekk		Language of Bindings
bokblokk	bookblock	http://w3id.org/lob/concept/1227	heftet eller klebet bok uten bind		Olav Rør, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
bokblokk uten bankede falser	flat joints	http://w3id.org/lob/concept/4865	bokblokker uten bankede falser opptrer ofte i sammenheng med flate eller svakt rundede rygger og permene hengsles til bokblokken på innsiden		Language of Bindings
bokblokkens kanter	bookblock edges	http://w3id.org/lob/concept/1226	kantene oppstår når bladene eller leggene stables eller sammenføres til en bokblokk		Language of Bindings
bokblokkssammenføyning					

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
bokfuttal	slip-cases	http://w3id.org/lob/concept/4466	separat mer eller mindre stiv beskyttelse i form av futtal, eske eller kassett som er fremstilt for å oppbevare et bind i	Futtalalet kan være fremstilt samtidig med bindet eller være tilført på et senere tidspunkt.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upubliseret]
bokhandler	book sellers	http://w3id.org/lob/concept/3421	person eller firma som selger eller kjøper bøker	Inkluderer også eier av bokhandel. I sammenhenger før 1800 omfatter det også den som var ansvarlig for å gi ut bøker.	Language of Bindings
bokhandlerbind			et parti ensartede bind bundet i regi av en bokhandler	Se <i>handelsbind</i> .	Ernst Bjerke, Tor Ivar Hansen, <i>Norske forlagsbind 1845-1865. En foreløpig undersøkelse</i> . Andreas Munch-selskapet, Oslo, 2012
bokkjetting	chain components	http://w3id.org/lob/concept/3374	lenke av metall som er festet til en av bokens permer og til en lesepult eller hylle der boken ble lest eller oppbevart	Bokkjetting ble anvendt i bibliotek og kirker i middelalderen og senere som tyverisikring. Kjettingen var laget av sammenføyde lenker av metall, som regel jern, men kunne også forekomme som bronselegeringer. Plassering av kjettingfestet viser hvordan boken ble oppbevart og sikret. Kjettingen er sjelden bevart. Større hull i permens kant, ofte med rustskader, vitner om at bindet tidligere har hatt kjetting.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upubliseret]
bokmerker		http://w3id.org/lob/concept/2837	tekstilbånd eller snor som festes til boken, permanent eller midlertidig, for å markere sider, blad eller særlige tekstdele i bokblokken slik at de lett kan gjenfinnes av leseren		
bokmerker	bookmarks	http://w3id.org/lob/concept/2837	tekstilbånd eller snor som festes til boken, permanent eller midlertidig, for å markere sider, blad eller særlige tekstdele i bokblokken slik at de lett kan gjenfinnes av leseren	Bokmerker som er en del av bindet er som regel festet til bindet på en eller annen måte, men det forekommer også løse bokmerker, særlig i tekstil, som kan betraktes som en del av bindet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upubliseret]
bokspenne	clasp fastenings	http://w3id.org/lob/concept/4602	lukkemekanisme som har til hensikt å holde permene lukket rundt bokblokken	Bokspennen er som regel av metall festet til remmer eller direkte på bokpermen.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upubliseret]
boktrykk	letterpress printing	http://w3id.org/lob/concept/4781	direkte trykkemetode der de trykkende elementer stikker opp og gir avtrykket	Se <i>høytrykk</i> .	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
bomull	cotton	http://w3id.org/lob/concept/2432	fibermateriale fra bomullsplantens (lat. genus <i>Gossypium</i>) frø	Bomull er sammen med lin den viktigste ingrediensen i klutepapir.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
bordure, dekor	border frames	http://w3id.org/lob/concept/1679	preget bord eller dekorasjon i kantene på permene		Language of Bindings
brattvinklet kant	steep bevel	http://w3id.org/lob/concept/1640	sterkt hellende kant	Kantene på trepermer har ofte skråskårete kanter, hellingen kan være bratt eller slak.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
brodering	embroidery cover decorating	http://w3id.org/lob/concept/2312	søm med dekorativt mønster og motiv i et materiale, som regel tekstil		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upubliseret]
brodert bind	embroidery cover decorating	http://w3id.org/lob/concept/1306	på bøker er brodering først og fremst utført på kapitélbåndene eller på permene (både utvendig og innvendig) som dekor	På 1500- og 1600-tallet var det populært i England å binde salme- og andaktsbøker i farget silke med broderi i sølv- og gulltråd. Mønsteret var ofte et våpen omgitt av blomsterranker eller rene blomstermotiv. Moten bredde seg også til Skandinavia.	Nina Hesselberg-Wang; Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998.

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
brokade			vevet stoff i flere farger med innslag av metalltråder	Brokade, opprinnelig vevnad med brosjert mønster, det vil si med ekstra mønsterinnslag som bare går frem og tilbake innen den mønsterfiguren som skal fremstilles.	<i>Brokade</i> . (2017, 14. mars). I Store norske leksikon. Hentet 12. november 2017 fra https://snl.no/brokade .
brokadepapir	brocade paper	http://w3id.org/lob/concept/3558	farget eller dekorert papir som er helt eller delvis preget med bladmetall, motivet fremtrer i metalltrykk som positiv, eller negativ ved at bakgrunnen blir dekket av bladmetall	Dekorert papir inspirert av mønsteret i brokadestoff. Brokadepapir ble ofte brukt som overtrekspapir på mindre bøker, særlig på slutten av 1700-tallet. Det er også observert brokadepapir som forsatspapir i et norsk bind fra begynnelsen av 1700-tallet.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016, AE
bronsefernisppapir	bronze-varnish paper	http://w3id.org/lob/concept/3969	dekorert papir der mønsteret fremkommer ved blokktrykk. Trykkfargen består av metallpulver blandet med ferniss, som regel gull-, av og til sølvfarge. Basispapiret kan være monokromt, stensilert eller blokktrykt i flere farger	Bronsefernisppapir kan skilles fra brokadepapiret ved at det ikke har preget, men blokktrykt mønster - ofte vil blekkrand rundt mønsteret være synlig. Teknikken var i bruk i perioden 1680 - 1730, da brokadepapiret tok over.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart, 2016
bukler	bosses	http://w3id.org/lob/concept/1230	del av beslag som danner en forhøyning som festes på utsiden av bindets permer for å beskytte bindets overtrekksmateriale	Buklene på hjørne- og midtbeslag beskytter mot slitasje fra underlag og nabobøker, samtidig som de tar av for støt.	Gerd Færden, "Bokbeslag fra Storhammarstranda", i: <i>Fra Kaupang og bygd</i> . Hamar, Hedmarks museet og Domkirkeodden, 1995
bunnlinjer	wire lines (moulds)	http://w3id.org/lob/concept/3094	fine tråder som går på tvers av kjedelinjene i en rektangulær papirform	Bunnlinjene gir en riflet struktur til papiret og sees ofte tydelig i gjennomlys.	Haakon M. Fiskaa, <i>Norske papirmøller og deres vannmerker 1695-1970</i> . Oslo, 1973
bunnsnitt	tail-edges	http://w3id.org/lob/concept/4712	bokblokkens nedre snitt		Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
bygd bind	inboard bindings	http://w3id.org/lob/concept/1395	bindstruktur der permene ansettes mot ryggenes bankede fals. Permen klebes enten til ansetningsfalsen og/eller ved at heftbindene festes til permene før overtrekksmateriale trekkes over ryggen og hele eller deler av permene		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås</i> , 2013.[Upublisert]
bysantinsk-greske bind	Greek binding	http://w3id.org/lob/concept/1377	bokbind som både i tid og rom forbindes med det bysantinske kulturområdet i vid forstand og som har en del strukturelle særegenheter som skiller det ut fra vesteuropiske og islamske bokbindstradisjoner fra samme tid	Av disse bindenes kjennetegn kan nevnes følgende: glatt rygg, trepermer, vanligvis med spor skåret inn i kantene; ingen formeringer (d.v.s. permkanten ikke stikker ut over bokblokken), kapitelbånd som fortsetter et stykke inn på permene og som dessuten gjør at ryggen skyter ut utenfor permhøyden både oppe og nede, lukkemekanisme bestående av typen skinnrem/mer festet i den ene permene med en metallring i den ene enden, som tres over en metallstift som sitter på den andre permens kant. Bysantinske bind er ofte bundet med skinn, men tekstil forekommer også. Skinnbind pleier å være blindtrykte. Noen ganger forekommer metallbeslag. Se <i>greske bind</i>	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
bøk	beech	http://w3id.org/lob/concept/2830	tresort i Fagaceae familien som ofte ble benyttet til permer	Etymologisk stammer ordet "bøk" sannsynligvis fra norrønt bók, samme ord som bøk, det vil si at ordet egentlig betegnet en plate av bøketre som det ble risset runeinnskrifter i.	Per Sunding. (2016, 1. april). "Bøk". I <i>Store norske leksikon</i> . Hentet 22. februar 2017 fra https://snl.no/b%C3%B8k
bøttekanter	deckle edges	http://w3id.org/lob/concept/1284	ujevn avslutning på et håndlaget ark papir, som skyldes at rammen i papirformen fordeler pulpen ujevnt		Language of bindings
bøyelig bind	limp covers	http://w3id.org/lob/concept/1423	innbinding uten stive permer	Materiale til bøyelige bind kan være pergament, kartong eller papir. Papirpermer består ofte flere ark som er klebet sammen.	Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
chagrin	shagreen	http://w3id.org/lob/concept/1590	skinn av geit- eller fåreskinn med kornet overflate brukt som bokbind		Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
chamois			fransk for semsgarvet skinn uten narv som er mykt, smidig og vaskbart (pusseskinn)	Ordet semsk kommer av fr. chamois, 'gemse', og denne betegnelsen skyldes at gemseskinn i Frankrike ble garvet på en spesiell måte med fett eller tran. Etter hvert gikk chamois over til også å omfatte andre skinn garvet på samme måte. Ble brukt som sekundært varetrekk for å beskytte bokrygger, da bøker ble stilt opp med ryggen inn mot veggen, særlig i Nederland. Se <i>semsgarvet skinn</i> .	<i>Semsket skinn</i> . (2009, 15. februar). I Store norske leksikon. Hentet 26. april 2017 fra https://snl.no/semsket_skinn
dandering av rygginnslag	cap formation	http://w3id.org/lob/concept/4031	forming av skinnovertrekket ved bokryggens hode og fot	På dyppfalsete bøker blir pappen skredd ved hjørnene og skinnen blir dandert med falsben til ønsket form. Som forsterkning og for å øke fylden på danderingen, kan en kjerne av hyssing eller en tvunnet snor av skinn legges innunder skinnen.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998; Language of Bindings
datering, trykk/manuskriptrelatert			årstall for når teksten er trykt		
dekoreringsteknikker	decorating techniques	http://w3id.org/lob/concept/2358	metoder og teknikker som brukes for å forskjønne materialer og bokbind med dekorative elementer, former og farger		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
dekorert papir	decorated paper	http://w3id.org/lob/concept/1285	i utgangspunktet et ufarget stykke papir som forskjønnnes gjennom bruk av forskjellige prosesser som farging, sprenging, preging, blokktrykking, stensilering, marmorering	Dekorert papir har vært brukt i bokbinding siden 1500-tallet, som overtrekks- og forsatspapir, trekking og føring av esker og etuier i tillegg som underlag for kaligrafi og finere trykksaker.	language of Bindings
dekormateriale	decorative material	http://w3id.org/lob/concept/3740	utvalgte materialer som brukes på bindet i dekorativ hensikt	Se <i>elfenben, glimmer, halm, metall, perlemor, edelstener, skilpaddeskall</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
dekorstempler	finishing tools	http://w3id.org/lob/concept/1329	graverte eller støpte trykkformer for stemping i gull-eller blindtrykk på bokbind	Stemplerne består som regel av en bronselegering og er graverte i relief. Stempler med dypgravering forekommer også.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
dekorstil			identifisering av dekorens stilperiode og bindstil	F. eks. renessansebind med fanfaresstempler.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
dentelle, dekor			dekor med kniplingsmønster på bokbind	Fra fransk dentelle = knipling	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995; <i>Bokband på Kungliga biblioteket</i> , Stockholm. https://www.flickr.com/photos/25300312@N08/collections/72157624849157725/
detaljert form, dekor			dekorens omfang/utstrekning på bindets overflate		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
doble heftbind	double sewing support	http://w3id.org/lob/concept/1292	heftbind som består av to elementer	Doble heftbind består av to elementer av et passende materiale, f.eks. alungarvet skinn, hyssing o.l. som ligger inntil hverandre på tvers av bokblokkens rygg. Normalt heftes det i midten og rundt hvert av heftbindene, men fra det 17. århundre og fremover forekommer det at de heftes sammen som et enkelt heftbind, en teknikk som gjorde hefteprosessen raskere, samtidig som man beholdt styrken i de doble bindene når permene skulle settes på.	Language of Bindings
doublure	doublure	http://w3id.org/lob/concept/4710	en mer dekorert enn normalt fôring eller speil plassert på innsiden av permen	Doublure er opprinnelig et fransk ord som betyr fôring som er plassert på innsiden av permen når fôringen er mer dekorert enn normalt og laget av kostbare materialer som spesielt vakkert skinn, silke, forgyllt papir/brokadepapir, moirépapir eller -tekstil. Utførelsen og materialene som er benyttet bør alltid angis, hvis man velger å benytte ordet doublure i beskrivelsen. Fôr, skinn, "speil" på innsiden av av fine bokbind (forsats) på 1700-tallet, ofte utført med gulltrykkornamenter.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998; Language of Bindings
drap d'or, drap d'argent, brokadepapir	drap d'or	http://w3id.org/lob/concept/3962	sjablong- eller blokktrykt dekorert papir med gull- eller sølvfarget relieffpreg og håndkolorerte detaljer	Håndkoloreringen for å fremheve enkelte deler av dekorasjonen f.eks. blader og kronblader.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart, 2016
drawer handle, dekor			dekor på bokbind som består av gulltrykte border med gjentatt mønster sammensatt av to buer med ornamenter	Mønsteret ligner litt på et komodeskuffhåndtak, derav navnet.	<i>Bokband på Kungliga biblioteket</i> , Stockholm. https://www.flickr.com/photos/25300312@N08/collections/72157624849157725/
dypfalset	tight joint	http://w3id.org/lob/concept/3230	struktur der permen er ansatt tett inntil falsen på bokblokken uten mellomrom mellom perm og bokblokk		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
dyptrykk	intaglio printing	http://w3id.org/lob/concept/3975	trykkemetode hvor det som skal trykkes, blir gravert eller etsert inn i en plate, og hvor fargen ligger i fordypningene	Trykketeknikk der motivet graveres i en metallplate og blekket avsettes i sporene, det vil si at de billedskapende områdene som mottar blekk er senket i forhold til de områdene som på trykket skal være hvite, altså det motsatte av prinsippet for høytrykk. Fargen gnis inn i sporene i metallplaten for så å gi fra seg farge til papiret. Dette skjer ved at plate og vått papiret kjøres gjennom en presse med et trykk på opptil flere tonn. Man kan dele dyptrykk inn i to hovedgrupper: den direkte metoden der grafikerer graverer motivet direkte i metallplaten og den indirekte metoden der trykkplaten først blir dekket med en syrefast voksblending. Motivene blir så risset inn i platen gjennom voksen. Platen blir deretter lagt i et syrebad som etsert ut de innrisede linjene. Kobberstikk, stålstikk og etsning er eksempler på dyptrykk. Se <i>gravyr</i> .	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no); Nina Hesselberg-Wang

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
edelsten, dekor	gemstones	http://w3id.org/lob/concept/2400	edelstener eller halvedelstener som er kuttet og polert og anvendt som dekor på grunn av sin farge og glans	Forekommer særlig på bind fra middelalder. Se <i>klenodiebind</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
eggehvite	glaire	http://w3id.org/lob/concept/1364	fargeløs bestanddel i egg med en viss klebeevne, brukt som bindemiddel til å feste bladgull	Eggehvite iblandet litt eddik vispes og brukes som bindemiddel/grundering for bladgull og til gullforgylling med oppvarmet forgyllerverktøy.	Language of Bindings
eiere	owners	http://w3id.org/lob/concept/3425	personer som har lovlig eierskap til noe		Language of Bindings
eieretiketter	ownership labels	http://w3id.org/lob/concept/2979	eierens merke på etiketter ofte av skinn med gulltrykk plassert på utsiden eller innsiden på en av permene		Language of Bindings
eiermerker			merke som en eier setter i noe for å markere det som sitt	Eiermerker i bøker finnes gjerne på forsatsen, som stempel eller en påklistret etikett. Eiermerker kan også være eierens initialer blind- eller gullpreget i skinnen på bokens permer, eller et supereklibris. Se <i>ekslibris</i> .	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
eik	oak	http://w3id.org/lob/concept/2976	tre i slekten Quercus	Tresort som ofte ble benyttet til permer.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
ekslibris			trykt eller tegnet bokeiermerke som klebes på permens innside med eiers navn og ofte en billedlig fremstilling som viser til eierens yrke, interesser, våpen eller portrett		Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
ekte bind	genuine bands	http://w3id.org/lob/concept/1358	heftbind som ligger utenpå bokblokkens rygg og som utgjør tverrgående opphøyninger på bindryggen		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
elfenben	ivory (bone)	http://w3id.org/lob/concept/2398	hardt materiale av tenner fra elefant	Tannben fra elefant, hval eller andre dyr er blitt brukt til blant annet spenner og innlegg i bindpermer som dekor. Termen omfatter alle typer av ben og horn som brukes som dekor på bokbind.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
emalje, dekor	enamel (fused coating)	http://w3id.org/lob/concept/3575	et halvtransparent eller opakt porselensaktig belegg av glasspulver og fargestoff som er smeltet ved høy temperatur til metall, glass eller keramikk og som får en skinnende overflate etter herding	Emalje er brukt som dekor på bokbind og bokspenner.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
emblem	emblems	http://w3id.org/lob/concept/4761	symbolsk figur		Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
empirestil, dekor			europesk stilbetegnelse for den klassisk pregede stil- og moteretningen som ble utviklet omkring 1800 under Napoleons keiserdømme	Empirestilen varte i Frankrike ca. 1800–20, i Norge ca. 1810–40. Elementer fra denne stilarten finnes også som dekor på bøker, permer og rygg, f.eks. stempler med ornamenter som urner, vaser og lyrer.	Stephan Tschudi-Madsen . (2015, 9. september). <i>Empirestil</i> . I Store norske leksikon. Hentet 22. februar 2017 fra https://snl.no/empirestil .
enkel standard			kategorisering av et bokbind som holder enkel standard	F.eks. heftet med omslag.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
enkle heftbind	single sewing supports	http://w3id.org/lob/concept/1602	tverrbånd på bokryggen som opptrer enkeltvis		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
etikett	labels	http://w3id.org/lob/concept/3154	seddel, liten plate ell. lign. med påskrift til å feste på en ting for å angi dens navn	Merkelapp som limes på bokens rygg, på utsiden eller på innsiden av permen. Det kan f.eks. være en hyllesignatur eller et firmamerke fra en bokbinder. Informasjonen kan være håndskrevet, preget eller trykket.	<i>Norsk Riksmålsordbok</i> (fra Ordnett.no)
etikett, farge			beskriver hvilken farge etiketten har		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]
etikett, materiale			informasjon om hvilket materiale etiketten er laget av	Boketiketter er ofte laget av papir, skinn eller pergament, men forekommer også i metall eller andre materialer..	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]
etikett, tilstand			beskrivelse av tilstanden kan inneholde informasjon som intakt, spor etter eller mangler		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]
europiske bind			bind som er bundet inn med innbindingsteknikker og materialer som tradisjonelt anvendes innen den Europeiske kultursfære	Kjennetegnet på europeiske bind er selve kodeksformen, hefting på bind, permer og/eller overtrekk som sammenfører bokblokk med bindet. En mengde bindtyper og varianter av disse har vært i bruk. Grunnleggende strukturelle elementer er omslag, innhengt bind og bygde bind. Det europeiske bindet var i middelalderens klostervesen intimt knyttet til utviklingen av kodeksformen. Fra midten av 1400-tallet tilpasset de europeiske innbindingsteknikkene seg til den trykte papirbokens form og økonomi.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]
fals	guards	http://w3id.org/lob/concept/1379	smal fasett strimmel av papir, lerret eller pergament som brukes til forsterkning i ryggen på legg, forlenger innermargen av enkeltsider, som innklebing av løst blad eller plansje før siden heftes sammen med bokens øvrige ark		Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
falsete papirlegg	folded gatherings	http://w3id.org/lob/concept/3541	legg som består av ett eller flere papirark som er brettet, slik at de danner en rygg som legget kan heftes gjennom	Falsete ark med eller uten trykk samles i legg som heftes til en bokblokk.	Language of Bindings
falsing av trykkeark	folding	http://w3id.org/lob/concept/1341	bretting av trykkeark for hånd eller i falsemaskin til legg	Betegnes ofte etter hvorledes falsingen blir utført; trekkspillfals, parallellfals, kryssfals, etc. Falsingen bør fortrinnsvis skje parallelt med fiberretningen i papiret.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998; Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> k. Oslo, 1995
falske bind	false bands	http://w3id.org/lob/concept/1326	materiale, vanligvis en remse av papp eller skinn, som anbringes på bindryggen for å etterlikne formen på et ekte bind	Falske bind har ingen strukturell funksjon og er kun til pynt. De ble brukt for å late som om boken var heftet på ekte bind, som var mer solid og eksklusivt.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]
fanet hefthysing	frayed-out slips	http://w3id.org/lob/concept/3494	den delen av heftehysingen som stikker utover ryggen på bokblokken, skaves med baksiden av en kniv til en fane/vifteform slik at den jevnes ut før den klebes til permen		Language of Bindings
fanfarebind			bokbind med fransk barokk dekor, der forpermen er dekket av mønster i gull	Betegnelsen føres tilbake til verket "Les Fanfares et Courvées abbadesques (1613), som den franske bibliofilen Charles Nodier i 1830 lot binde i denne stil.	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
farge			1) kvalitet ved det lys som virker på øyet 2) fargestoff, sverte		Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
farge, valør			en fargetones avstemthet etter omgivende farger; graden av lysstyrke i en farge		Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
fargepreg			innfarget preg i materialet ved at stempel er innsatt med trykkfarge, ofte brukt til å trykke titler på bokbind	På 1800-tallet begynte man å bruke trykksverte i forgyllerpressen til å trykke titler på bøker med tekstilovertrekk. Senere ble trykksverten erstattet med farge- eller metallfolie.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
farget dekor	coloured decoration	http://w3id.org/lob/concept/1201	forskjellige metoder og teknikker til å farge deler av boken enten inni eller utenpå		Language of Bindings
fargetrykk			reproduksjon av tekst, bilde og mønster gjennom trykking med annen farge enn svart		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
fast rygg	tight backs	http://w3id.org/lob/concept/1671	en strukturell egenskap ved bokryggen når ryggmaterialet er limt direkte på bokblokkens rygg eller ryggføring	Hvis ryggen er fleksibel vil overtrekksmateriale bevege seg sammen med bokblokkryggen når boken åpnes.	Language of Bindings
felt	compartments	http://w3id.org/lob/concept/2862	områder på bokryggens utside som er avdelt av opphøyde bind eller pregete linjer	Tittelfeltet er som regel plassert som nummer to fra ryggens hode. Bindfeltet er som regel plassert som nummer to fra ryggens fot. Øvrige felt kalles også ryggfelt.	Language of Bindings
felt med kantlinje, dekor			feltene er dekorert med pregete rette linjer rundt kantene i gull (metalltrykk), farge- eller blindtrykk		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
felt med linje- og ornamenterte kanter, dekor			feltet/ene er dekorert med en kombinasjon av pregete rette og ornamenterte linjer rundt kantene i gull (metalltrykk), farge- eller blindtrykk		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
felt med ornamentert kantdekor			feltet/ene er dekorert med pregete ornamenterte linjer rundt kantene i gull (metalltrykk), farge- eller blindtrykk		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
ferdiggjøring	forwarding techniques	http://w3id.org/lob/concept/1344	prosesser som er involvert i oppbyggingen av bindet inntil den er klar for dekorering	Normalt inkluderer bindteknikk falsing, hefting og skjæring	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
ferniss	varnish	http://w3id.org/lob/concept/3087	overflatebehandlingsmiddel som gir en hard og blank overflate	Brukt som beskyttelse og/eller dekor på deler eller hele bindet. Fernissen bestod i eldre tid av bl.a. harpiks og skjellakk i et løsningsmiddel.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
festbind	kettlebands	http://w3id.org/lob/concept/1407	de to ytterste heftstasjonene i hode og fot på en håndheftet bok, består kun av heftetråd og utformes oftest som kjedesting		Ove Persson, <i>Grafisk Uppslagsbok</i> . Stockholm, 1956
figurativ dekor			dekor som gjengir virkeligheten, som forestiller noe	I figurativ kunst: kunst som fremstiller ting fra virkeligheten på en gjenkjennelig måte. Figurativ dekor brukt på bokbind.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no); Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunstdobok</i> . Oslo, [1990]
filett	pallets	http://w3id.org/lob/concept/1478	verktøy som benyttes til forgylling av bokrygger - består av buet messingstempel med inngravert dekorasjon eller bord festet til et håndtak	Verktøy til pregning av (tvær)striper o.a. mønster i bokrygg.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
filigran mønster	filigree	http://w3id.org/lob/concept/2895	kunstferdige mønstre, utført ved å lodde fine sølv- eller gulltråder fast til en metallplate	Brukt som dekor utenpå bokbind. Delikate og intrikate mønstre enten skåret ut i et stykke garvet skinn, pergament eller papir ofte limt på en bakgrunn som gir fargekontrast eller brukt som sjablon for å farge inn mønstre. Ble særlig brukt på norske bind på 1600-tallet.	Language of Bindings; Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunstordbok</i> . Oslo, [1990]; Astrid Schjoldager, <i>Bokbind og bokbindere i Norge inntil 1850</i> . Oslo, 1927
finér	scaleboard (material)	http://w3id.org/lob/concept/2895	tynne plater av splittet tre 1 - 3mm brukt til permer, ofte av bøk p.g.a. sin fine fiberstruktur	Brukt som perm materiale på billige bøker og skolebøker fra midten av 1500-tallet. Ble ansett for å være et mindreverdige materiale fordi permene ofte knakk i fiberretningen. Ble derfor av og til limt utenpå en simplere og grovere tresort for å gjøre det mer holdbart.	Language of Bindings
fiskebenshefting	linked supported sewing	http://w3id.org/lob/concept/2952	relatert til heftemetode på doble bind der to og to legg heftes sammen og heftetråden løper frem og tilbake vekselvis i i falsen på inn- og utsiden av hvert legg fra det ene legget til det andre, slik at det dannes et fiskebensmønster		Language of bindings
fiskeskinn			skinn av fisk som er garvet, brukt på bokbind		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
flate heftbånd	flat sewing supports	http://w3id.org/lob/concept/1659	flate bånd av pergament eller vevd tekstil brukt som heftbånd	Disse blir liggende inntil bokryggen uten å skape opphøyninger. Flate pergamentbånd kan av og til være splittet slik at fungerer som doble heftbånd.	Language of Bindings
flekket dekor	stained decoration	http://w3id.org/lob/concept/1636	mer eller mindre regelmessige flekker påført på utsiden av et materiale for å skape en dekorativ effekt	Flekking utføres som regel med en svamp eller pensel på materialet. For flekking av skinn brukes ofte pottaske og jernsverte som gir en brunfiolett eller grønnsvart beis. Sterk beising kan på sikt føre til en nedbrytningsprosess i skinn som resulterer i hull overtrekk materialet. Flekking av papir og snitt med farge forekommer også.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
flettete lisser	interlaced straps	http://w3id.org/lob/concept/1400	flettete lisser av skinn eller tekstil som er tredd gjennom hull i permene og som knytes for å holde boken lukket		Language of Bindings
flettverksdekor	decorative lacing	http://w3id.org/lob/concept/4015	sammenhengende flette- eller nettingmønster brukt som dekor på bokbind, særlig protokoller		Language of Bindings
fliker	overlapping cover extensions	http://w3id.org/lob/concept/1472	forlengelse av overtrekk materiale i form av snipper som møtes over permene, men som ikke dekker bokblokkens kanter helt	Forlengelse av omslag eller perm som er brettet for å holde innholdet på plass. Kan være løs eller låses/sikres ved at den ytterste delen tres gjennom en hempe.	Language of Bindings
fløyel	velvet	http://w3id.org/lob/concept/1706	silke-, bomulls- el. kunstfiberstoff med kort, tykk lo på den ene siden	Fløyel ble trolig framstilt allerede på 1200-tallet. Fløyel er blitt brukt som overtrekk materiale til bokbind gjennom hele håndpresserperioden.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no); Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
foliering	foliation	http://w3id.org/lob/concept/2898	plassering av etterfølgende numre på hvert blad i en bok, som regel på høyre side. Hvert blad har to sider, en recto og verso side. Kan også referere til nummerering av hele boken		Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
folkekunst, dekor			amatørmessig kunstnerisk utfoldelse/ kunstnerisk aktivitet utført av personer uten profesjonell kunstnerisk utdanning	Folkekunsten i Europa har mange fellestrekk. Den utfolder seg i periferien og var bygdekunst. Dens utøvere var ikke faglærte håndverkere, malere eller treskjærere, som de profesjonelle kunstnerne i byene. Folkekunstnerens kontakt med samtidens stil og mote var tilfeldig og de hentet sin inspirasjon gjennom besøk i byene og i lokal kirkekunst.	Marta Hoffmann . (2015, 8. september). "Folkekunst". I <i>Store norske leksikon</i> . Hentet 22. februar 2017 fra https://snl.no/folkekunst
fôret forsatsblad	made endleaves	http://w3id.org/lob/concept/1432	forsatsblad som klebes til et annet fritt forsatsblad	Det fôrede forsatsbladet består vanligvis av et dekorert materiale (papir, tekstil, skinn) som klebes til et ufarget fritt forsatsblad.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
forgylling	gilding	http://w3id.org/lob/concept/1363	pålegging av gull- eller annet bladmetall, som festes med et bindemiddel (eggehvite) på overflaten av et annet materiale, for eksempel papir, skinn eller tre	I bokbinding anvendes flere forgyllingsteknikker for å fremstille forgyllt papir og forgyllte boksnitt.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
forlagsbind	edition binding	http://w3id.org/lob/concept/4876	parti av bøker med ensartet innbinding som er bestilt og bekostet av forlag eller distributør	Forlagsbind kjennetegnes av at hele eller deler av et opplag bindes i liknende dvs. enhetlige bind. Allerede fra 1400- og 1500-tallet finnes eksempler på forleggere (trykker eller bokbinder) som bandt sine bøker i spesielle bind for salg. Fra slutten av 1700-tallet begynner forleggere å trykke tittel og pris på bøkens papiromslag, en enkel form av forlagsbind. Papirbind med trykt tekst og dekor blir vanlig i første halvdel av 1800-tallet. Fra annen halvdel av århundret var forlagsbindene gjerne rikt dekorerte sjirtingbind. Forlagsbind ble laget i større skala mot slutten av 1800-tallet da forlag som selvstendige aktører på bokmarkedet bestilte sine produkter av trykkere og bokbindere. En viktig forutsetning var trykkerienes og bokbinderienes mekanisering og nye arbeidsmetoder, slik som forgyllingspresse, løspærmer og arbeidsdeling av forskjellig slag.	<i>Norsk Riksmålsordbok</i> (fra Ordnett.no); Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
forlenget formering	circuit cover extensions	http://w3id.org/lob/concept/4258	innslaget på overtrekksmaterialet forlenges og falses slik at det stikker utenfor bokblokken/permkanten i den hensikt å beskytte bokblokkens snitt eller kanter. Innslagene er ofte slått inn, men behøver ikke være det		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
formeringens plassering			beskriver om hvor på boken formeringene er plassert	F.eks. i alle tre kanter eller i forkant.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
formeringer	squares	http://w3id.org/lob/concept/1631	den delen av permen eller omslaget som går utenfor bokblokkas format		Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
forperm			plant stykke av papp eller tre som er festet til bokblokkens forside	Se <i>bakperm</i> .	Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
forsats, forekomst			Angir om bindet har eller har hatt forsatsblader		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
forsatsbearbeidning			den vanligste typen er av hvitt/ufarget skrivepapir, for øvrig varierer utførelsen og antall forsatsblad mye	En del bindformer har overhodet ikke forsatsblad, for eksempel en del omslag. Andre bind mangler forsatsspeil eller har kun speil og ingen frie forsatsblad. Antall forsatsblad kan også være forskjellig ved for- og bakperm, som kan skyldes økonomisering av fremstillingen. Pergament og tekstiler anvendes også som forsatsblad i likhet med håndskrift- og trykkmakulatur. Marmorerte forsatsblad kom i bruk på begynnelsen av 1600-tallet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]
forsatsblad	endleaves	http://w3id.org/lob/concept/1317	de blad av papir eller annet materiale som er plassert i begynnelsen og slutten av en bokblokk og hvis funksjon er å beskytte tekstbladene	Også kalt forsatspapir. Av tysk "Vorsatz" = satt foran. Dobbeltark som klebes til permen foran og bak en bok (det siste kalles ettersatspapir eller bakforsats). Det finnes mange forskjellige typer forsatsblad som tilpasses bokblokk og omslag på forskjellige måter. Forsatsbladene som bokbinderen legger til bokblokken før hefting kalles separate forsatsblad. Blad som er en del av bokblokken og som anvendes som forsatsblad kalles integrerte forsatsblad. Begge typene kan forekomme i ett og samme bind og en nøyaktig kollasjoner og analyse av forsatsbladenes struktur bør gjøres for å kunne fastslå hvordan det forholder seg i hvert enkelt bind. De ytterste forsatsbladene (speil) limes fast i permen og er med på å holde perm og materie sammen. Det løse bladet kalles fly/flygebladet. Forsatspapiret kan være av bokas papir eller en annen kvalitet og farge. Det kan også ha en spesiell, original utførelse.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
forsatsens farge			beskriver forsatsbladets farge		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
forsatsens materiale			beskriver materiale forsatsbladene er laget av	Forsatsbladene er oftest laget av papir, skinn eller pergament	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
forsatsens tilstand			beskrivelse av tilstanden kan inneholde informasjon som intakt, spor etter eller mangler		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
forsatsens type	endleaf formats	http://w3id.org/lob/concept/3637	utforming av forsatsen finnes i et stort antall standarder til alle tider og i alle land	Forsatsbladets type kan være klebet - eller omhengt forsats.	Language of Bindings
forsattsspeil	pastedowns (features)	http://w3id.org/lob/concept/1493	del av forsatsen som klebes til innsiden av permene eller omslaget	Klebing av forsattsspeilet skjer mot slutten av innbindingsprosessen etter at bindet er kledd med et overtrekkmateriale, slik at innslagene på overtrekket delvis skjules.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
forsnitt	fore-edge (place)	http://w3id.org/lob/concept/3808	den kanten på bokblokken som står motsatt av ryggen og som kan åpnes		Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
forsølvete snitt	silvering	http://w3id.org/lob/concept/1598	boksnitt som er belagt med sølv i stedet for gull		Language of Bindings
fot			nedre del av boken når den står vertikalt på en hylle		NHW
friblad	free endleaves	http://w3id.org/lob/concept/1346	forsatblad kan ha flere blanke sider som ikke er klebet til permens innside		Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
fristil, dekor			dekoreringsstil som er personlig utformet og ikke knyttet til en kunstretning eller tradisjon		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
fåreskinn	sheepskin	http://w3id.org/lob/concept/1593	skinn av får som er tilberedt enten ved garving, alungarving eller til pergament	Ved identifisering av skinn kan det være vanskelig å skille mellom fåreskinn og geiteskinn uten andre hjelpemidler enn en lupe, det er derfor best å klassifisere dem i samme gruppe. Fåreskinn har middelmådig kvalitet, var rimeligere enn geit- og kalveskinn og ble brukt i produksjon av handels- og bruksbind. Fåreskinn er jevnt og tynt, og mangler en tydelig tekstur eller kornethet i narven, men er ikke så glatte og myke som kalveskinn. Fåreskinn kjennes lettest igjen på det regelmessige prikkemønsteret av hårsekker som avtegner seg i skinnets. Fåreskinn forekommer ofte i brun eller svart farge. Det var også vanlig å male eller farge skinn i rødt eller grønt for at det skulle holde seg bedre og se dyre og fine ut.	R. Reed, <i>Ancient skins parchments and leathers</i> . London, 1972; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]; Language of Bindings
garver	tanners	http://w3id.org/lob/concept/3771	person som utøver garveryrket og behandler dyrehuder med garvestoffer for å omdanne dem til lær og skinn		Language of Bindings
garvet skinn	tanned leather	http://w3id.org/lob/concept/1658	dyrehuder som er behandlet med garvestoffer for å bli holdbart og kunne anvendes til lær og skinn	Før det 19. århundre var garvestoffene utvunnet fra vegetabiliske kilder som eikebark, sumac og andre tanninholdige plantematerialer.	Language of Bindings
garving	tanning	http://w3id.org/lob/concept/4958	irreversible prosesser for å omdanne rå huder til skinn ved hjelp av garvestoffer	Huden består hovedsakelig av proteinene kollagen, elastin og kreatin og er i rå tilstand ikke holdbar. Den konserveres ved salting eller tørking, men må garves for å bli sterk og bestandig mot vann og forråtnelse og for å kunne anvendes til lær og skinnvarer. Ved garving behandles huden med garvestoffer, visse mineralsalter eller tran, som forbinder seg kjemisk med kollagenet og danner den egentlige lærs substans. Med garving menes i alminnelighet hele garveprosessen, som omfatter forbehandlingen av huden (før den egentlige garving) og etterbehandlingen.	Henrik P. Thommessen. (2009, 14. februar). <i>Garving</i> . I Store norske leksikon. Hentet 26. april 2017 fra https://snl.no/garving

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
gas (tekstil)	mull	http://w3id.org/lob/concept/1448	løsvevet tynn bomullstekstil, prinsipielt brukt til ryggføring av forlagsbind		Roberts, Matt, Don Etherington, and Margaret R. Brown. 1982. <i>Bookbinding and the conservation of books: a dictionary of descriptive terminology</i> . Washington: Library of Congress.
geiteskinn	goatskin	http://w3id.org/lob/concept/1369	skinn av geit som er tilberedt enten ved garving, alungarving eller til pergament	Geiteskinn har en tydelig opphøyd og kornet tekstur kombinert med mer eller mindre store mønstre av brutte og uregelmessige linjer. Hårsekkene avtegner seg tydelig i narven. Geiteskinn ble farget samtidig med garvingen, der røde, grønne og blå farger var de vanligste. Geiteskinn har høy kvalitet og brukes som overtrekkmateriale på finere bokbind. Det egner seg godt til forgylling. Geiteskinn kalles også for korduan, saffian og marokeng, hvis navn er relatert til skinnets kvalitet, framstilling og geografisk opphav (bl.a. den spanske byen Cordova og byen Saffi i Marokko). Ved identifisering av skinn kan det være vanskelig å skille mellom fåreskinn og geiteskinn uten andre hjelpemidler enn en lupe, det er derfor best å klassifisere dem i samme gruppe (Caprinae).	<i>Norsk Riksmålsordbok</i> (fra Ordnett.no); Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]; R. Reed, <i>Ancient skins parchments and leathers</i> . London, 1972
gjenbrukt materiale	re-used materials	http://w3id.org/lob/concept/1535	gjenbruk av tidligere brukte materialer		Language of Bindings
gjenbrukt overtrekk			overtrekk som tidligere har vært brukt på et annet bind		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]; NHW; Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
gjennomfarget papir	solid-coloured paper	http://w3id.org/lob/concept/3855	papir som er påført en farge slik at hele arket er gjennomtrukket av fargen	Fargen kan tilføres pulpen under produksjon eller ved impregnering	Language of Bindings
glatt rygg	smooth spine	http://w3id.org/lob/concept/1610	bokrygg uten forhøyninger	En glatt rygg har innsagde heftbind eller en løsrugg som skjuler bindene på bokryggen	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
glattskjæring	smooth-cutting	http://w3id.org/lob/concept/4519	renskjæring av kanter slik at de blir rette/glatte		Language of Bindings
glattskårne kanter	smooth-cut edges	http://w3id.org/lob/concept/1609	kanter som er renskåret		Language of Bindings
glimmer			mineral av en gruppe som lett kan spaltes i tynne flak og har sterk glans, også kalt kråkesølv	Brukt i bokbinding i dekorasjonsøyemed.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]; Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
glittet papir	polished paper	http://w3id.org/lob/concept/3845	overflatebehandling for å gi papir jevn og glatt overflate	Glitting kan foregå mekanisk mellom to valser under trykk eller for hånd med f.eks. agatstift.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998; <i>Norsk Riksmålsordbok</i> (fra Ordnett.no)
glittet skinn	glairing	http://w3id.org/lob/concept/1365	overflatebehandling av skinnovertrekk ved at eggehvite pensles på for å gjøre skinnen mer holdbart mot håndtering	Glittet skinn til bokbinding utføres i garveriene. I tillegg til den mekaniske bearbeidingen kommer etterbehandling med olje eller glansmidler for å få matte, halvblanke og blanke overflater.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998;
gotisk stil			betegnelse for stilen fra slutten av den romanske perioden (midten av 1100-tallet) til begynnelsen av renessansen (tidlig 1400-tall), særlig brukt om arkitektur som gjorde bruk av spissbuer, ribbehvelv og strebebuer	Elementer fra gotisk arkitektur finnes særlig i de såkalte "katedralbind", en bokbindstil fra 1830- og 1840-årene. Som ornamenter ble det benyttet arkitekturdetaljer som vindusåpninger, rosetter og lignende, og det ble benyttet farger som skulle minne om gotisk glassmaleri. Se <i>katedralbind</i> .	Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunsthåndbok</i> . Oslo, [1990]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
granitol			overtrekksmateriale av bomullstoff med celluloselakkert rettside		Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
gravering	engraving (printing)	http://w3id.org/lob/concept/3941	teknikk for å stikke (skjære) mønster og tekst i metall med forskjellig typer verktøy kalt stikler		Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
gravyr	engraving (metalwork)	http://w3id.org/lob/concept/2888	fremstilling av trykk basert på dyptrykksteknikk	Eksempler på gravyr er kobberstikk, etsning og stålstikk. Se <i>dypptrykk</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
greske bind	Greek-style bindings	http://w3id.org/lob/concept/1377	innbindingsstruktur som kan gjenkjennes på en rekke egenskaper som inkluderer glatt rygg, trepermer, vanligvis med spor skåret inn i kantene, ingen formeringer, kapitélbånd som fortsetter et stykke inn på permen og som gjør at ryggen skyter ut utenfor permhøyden både oppe og nede		Language of Bindings
grovkornet overflate	grain	http://w3id.org/lob/concept/2916	ru, kornet overflate	Brukt særlig om narvsiden av skinn, men kan også karakterisere overflaten på tekstil og papir.	Mat Roberts, Don Etherington, and Margaret R. Brown. <i>Bookbinding and the conservation of books: a dictionary of descriptive terminology</i> . Washington: Library of Congress, 1982
grovt papir til omslag	cover paper	http://w3id.org/lob/concept/3181	papirkvalitet med relativt sett høyere vekt enn trykke- og skrivepapir	Papirkvalitet fremstilt av ubleket pulp og blandet med annet materiale, særlig ull. Den ublekede pulpen og blandingen av forskjellige materiale ga papirer dens grå- og blåtonede farge. Grovere papirkvaliteter ble brukt som perm materiale eller som omslag til bokbind. Typiske eksempler er italienske handelsbind fra 1600-tallet i enkle papiromslag av grovt papir.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
gull	gold	http://w3id.org/lob/concept/2414	metallisk grunnstoff med kjemisk symbol Au og atomnr. 79	På bokbind forekommer bladmetall som anvendes i gulltrykk.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
gull- og sølvtrykt			kombinasjon av pregetrykk med gull og sølv eller metallegering		Nina Hesselberg-Wang
gulltrykking	gold-tooling (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/1372	dekorasjonsteknikk der ornamenterte pregeverktøy av metall varmes opp og trykker bladgull/gullfolie inn i overtrekksmateriale på bokbind	For at gullet skal sitte godt, må skinnen/overtrekksmateriale grunderes på forhånd med et termoplastisk bindemiddel som eggehvite.	Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
gulltrykt	gold-tooled (decoration)	http://w3id.org/lob/concept/1371	dekor som er preget med gull eller gullfarget metall (legering)	Gulltrykk på bokbind ble utført med varierende kvalitet på gullet, legeringer med sølv var vanlig. Såkalt "tvistgull" eller "laminatgull" er blitt anvendt siden middelalderen og forekommer ofte på bokbind. Tvistgullblad har en gull- og en sølvside, gullsiden vendte ut ved forgyllingen. Når sølvet oksideres anløper gullet og misfarges, det blir svart. I slike tilfeller kan det være vanskelig å avgjøre om den opprinnelige forgyllingen var et gull- eller sølvtrykk.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
gustav marmorert papir	Gustav sprinkled paper	http://w3id.org/lob/concept/4891	dekorert papir med sprent mønster kjennetegnet ved små, tette, mørke flekker med mørkere kanter på kraftig farget papir	Gustavmarmorert papir var veldig populært i Norge (og bl.a. Tyskland) på 1800-tallet. Det ble overveiende maskinelt fremstilt og fikk ofte en høyglanset overflate.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
gyldenlær	gilt leather	http://w3id.org/lob/concept/2912	skinn dekorert med preget mønster påført bladgull, bladsølv og farge	Bladgullet/-sølvet fikses til materialet med en grundering av eggehvite, som pensles på overflaten og som aktiveres gjennom stampelets varme og trykk. Først og fremst brukt som kledning på vegger og møbler, av og til brukt som overtrekk på bokbind.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
halm	straw	http://w3id.org/lob/concept/3612	tørre stengler og blad av kornsorter, erter og andre åkervekster	Arrangert i dekorative mønstre på bokbind fra det 17. århundre til tidlig 19. århundre.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]; Language of Bindings
halvbind	half covers	http://w3id.org/lob/concept/1382	benevnelse på bind der rygg og hjørner har et annet overtrekksmateriale enn permene	Ryggmaterialet er ofte sterkere enn overtrekket. Man kan også bruke såkalte usynlige hjørneforsterkninger, tupper. Se <i>velskbind</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
hamp	hemp (fiber)	http://w3id.org/lob/concept/2436	plante i slekten Cannabis, dyrket som tekstilplante	Bast av disse plantenes stengler er brukt til fremstilling av bl.a. lerret, seilduk, tauverk. Til bokbinding brukes materialet i heftehyssing.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok (fra Ordnett.no)</i>
handelsbind			et parti ensartede bind bundet i regi av en bokhandler	Se <i>bokhandlerbind</i> .	Ernst Bjerke, Tor Ivar Hansen, <i>Norske forlagsbind 1845-1865. En foreløpig undersøkelse</i> . Andreas Munch-selskapet, Oslo 2012
heftbind	sewing supports	http://w3id.org/lob/concept/1585	remser av hamp, lin, skinn eller pergament utgjør en integrert del av heftestrukturen i form av smale bånd som løper tvers over bokryggen på håndinnbundne bøker	Heftbindene kan sammenlignes med renningen i en vev og heftetråden som løper gjennom leggene og rundt heftbindene med innslagene i veven.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
heftbind klebet til permene	sewing-support slips	http://w3id.org/lob/concept/1586	teknikk for å føye sammen permene og bokblokk, der den delen av heftbindet som stikker utenfor bokblokkens rygg brukes til å feste permene til bokblokken	Den delen av heftehyssingen som stikker utover ryggen på bokblokken skaves d.v.s. jernes ut og klebes til permene. Skavingen utføres med baksiden av en kniv slik at tvinningen på hyssing løses opp og formes til en fane eller vifte for å utligne høydeforskjell.	Language of bindings
heftbind tredd gjennom permene	lace-attached casebindings	http://w3id.org/lob/concept/3300	teknikk for å føye sammen løsbind og bokblokk ved at heftbind og evt. endene på kapitélbånd tres gjennom hull i løsbundet	Metoden er godt synlig ved at man ser både hull og heftbind langs ryggen utenpå bindet.	Language of bindings
heftbindelementer	sewing support elements	http://w3id.org/lob/concept/1581	doble eller tredoble heftbind som går på tvers av bokblokkens rygg	Mange doble heftbind består av en remse skinn som er splittet i to eller tre som heftes hver for seg. Splittene gikk ikke helt ut, slik at de delene av heftbindet som gikk ut over bokblokkens rygg var hele.	Language of bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
heftbånd	tape	http://w3id.org/lob/concept/3068	flate bånd av tekstil eller pergament til å hefte bøker på	Spesielt brukt på skrivebøker og protokoller, bøker som skal åpne seg helt.	Language of bindings
heftehull	sewing holes	http://w3id.org/lob/concept/1578	hull i ryggen på legg som viser hvor nål og hefetråden går eller har gått		Language of bindings
heftelade	sewing frame	http://w3id.org/lob/concept/4009	en innretning eller ramme som forenkler hefteprosessen for hånd	I hefteladen spennes heftbindene opp leggene heftes suksessivt sammen. Flere bokblokker kan heftes på hverandre. Hefteladen var i bruk i Nord-Europa fra det 12. århundre.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
hefteretning	sewing direction	http://w3id.org/lob/concept/4539	retningen en bokblokk blir heftet - enten fra venstre mot høyre eller fra høyre mot venstre		Language of Bindings
heftestasjoner	sewing stations	http://w3id.org/lob/concept/1579	området på bokryggen der hefetråden trekkes gjennom legget - gjelder bøker heftet med eller uten heftbind og inkluderer festbind ved hode og fot		Language of Bindings
heftestruktur	sewing structures	http://w3id.org/lob/concept/1580	en bokblokk kan heftes på heftbind eller uten heftbind, men hefetråden vil alltid løpe i midten av et legg eller kastet over ryggen på legget hvis det består av (løse) ark		Language of Bindings
heftet bok	sewn bindings	http://w3id.org/lob/concept/4167	bokblokkens legg sammenføres ved hefting		Language of Bindings
heftet uten bind	unsupported sewing	http://w3id.org/lob/concept/3748	bokblokkens legg sammenføres uten heftbind kun ved hefetråd	Hefetråden løper vekselvis frem og tilbake i i falsen på inn- og utsiden av hvert legg fra det ene legget til det andre.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
hefetråd	sewing thread	http://w3id.org/lob/concept/4533	tråd som brukes for sammenhefting av bokblokkens legg	Tråd til håndhefting, ofte laget av lin.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
hefthysing			hefthysing er en form for heftbind som regel laget av hamp		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
hefting	sewing (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/2362	bokblokken føyes sammen ved hefting, enten maskinelt eller manuelt	Hefting kan sammenlignes med veving der heftbindene utgjør renningen og hefetråden utgjør innslagene. Det finnes utallige måter å hefte bøker på. Metoden er ofte tilpasset til hva slags bok det dreier seg om, størrelse, bruk, tidsperiode, økonomi etc.	Language of bindings; Nina Hesselberg-Wang
helbind	full covers	http://w3id.org/lob/concept/1348	bind med ett og samme overtrekksmateriale på rygg og permer	Helbind betegnes ofte bare etter overtrekksmaterielet, slik som skinnbind, sjirtingbind eller papirbind.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
heldekkende dekor			dekor som dekker hele bindets overflate		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
heldekkende ryggfôring	overall spine linings	http://w3id.org/lob/concept/1468	forsterkning av papir, tekstil eller skinn som klebes på bokblokkens rygg slik at hele ryggen dekkes	Fôringen er skåret til i ryggens høyde, men er bredere, slik at den kan klebes enten på utsiden eller på innsiden av permene. Hvis den klebes til innsiden av permene, må fôringen splittes ved hvert heftbind.	Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
hempe	loop fastenings	http://w3id.org/lob/concept/3361	liten løkke el. stropp festet til en perm som en del av en lukkemekanisme på et bokbind	Det er det sammen med hekte. Se <i>bokspenne</i> .	Gerd Færden, "Bokbeslag fra Storhammarstranda", i: <i>Fra Kaupang og bygd</i> . Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden, 1995
heraldisk dekor			avledet av heraldikk, vitenskapen om våpenmerker og slektsvåpen, brukt som dekor på bokbind		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
hjorteskin	deer skin	http://w3id.org/lob/concept/2428	skinn av hjort tilberedt ved garving		<i>Norsk Riksmålsordbok</i> (fra Ordnett.no)
hjørnebeslag	corners (furniture)	http://w3id.org/lob/concept/2866	beslag festet i bindpermens hjørne for å beskytte bindets permkant og overtrekk, som regel laget av kobberlegeringer, jern, sølv og forgyllt sølv	Hjørnebeslag er blitt anvendt siden middelalderen. Fra begynnelsen av 1500-tallet fikk hjørnebeslagene en mer dekorativ enn en beskyttende funksjon.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
hjørnedekorasjon	cornerpieces (decoration)	http://w3id.org/lob/concept/1262	preget dekorasjon i hjørner, laget enten med et hjørnestempel eller satt sammen av flere mindre stempler		Language of Bindings
hjørneinnslag	corner formation	http://w3id.org/lob/concept/4035	tilskåret hjørnemateriale som blir slått inn på innsiden av permen og som ikke synes på utsiden av permen, danner hjørneinnslag	Det finnes mange metoder for hvorledes overskuddsmateriale ved hjørnetuppen blir bearbeidet for å redusere økning i tykkelsen.	Language of bindings
hjørneovertrekk	corners (cover components)	http://w3id.org/lob/concept/4034	biter av overtrekksmateriale til å dekke permens ytre hjørner på halvbind	Hjørneovertrekket kan formes på mange forskjellige måter.	Language of Bindings
hjørnestempler	corner blocks	http://w3id.org/lob/concept/1260	forgyllerverktøy spesialtilpasset til preging av ornamenter i hjørner		Language of Bindings
hode	head	http://w3id.org/lob/concept/3803	toppen på en innbundet bok når den står vertikalt i en hylle		Language of Bindings
holbergbind			dansk variant av speilbind	Se <i>speilbind</i>	Ingrid Ilsøe, "Bogundersøgelser II 1710-1740", i <i>Fund og Forskning 35 (1996)</i> ; Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
horn	horn	http://w3id.org/lob/concept/2442	stoffet som dyrehorn består av, gjenstander av horn	Brukt som dekor eller i låsemekanismer på bokbind.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
hud	hide	http://w3id.org/lob/concept/4099	skinn fra store dyr i rå eller ugarvet tilstand		Language of Bindings
hul rygg	hollow backs	http://w3id.org/lob/concept/1391	hulrom som oppstår mellom bokblokkens rygg og overtrekksmateriale når boken åpnes, fordi overtrekksmateriale ikke er klebet direkte på bokblokkens rygg eller til ryggfóringen		Language of Bindings
hull	holes	http://w3id.org/lob/concept/2356	åpninger laget i materialet ved hjelp av verktøy som nål, syl, kniv eller biologisk aktivitet	1) Ved sammenføyning av bokblokk og omslag ble tråd, bånd og strimler ofte tredd gjennom hull. 2) Nålestikk i forbindelse med hefting eller hull fra stifter til metallbeslag. 3) Hull etter biologisk aktivitet.	Language of bindings
hylse	hollow tube	http://w3id.org/lob/concept/1392	jernkardus eller annet litt stivt papir brettes og limes til en hylse som festes mellom bokblokkens rygg og ryggovertrekket		Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
hyttebind dekor			navnet henviser til motivet, gavlen på et hus, der man ser takskjegget i øverste halvdel som speilvendt på nederste	Forekommer særlig som dekor på 1600-tallet.	Stein Davidsen, <i>Ord om tro. Norske bokbind og omslag på den kristelige litteraturen fra 1500-tallet til år 2000</i> . Oslo, 2005

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
høvelmerker	plough marks	http://w3id.org/lob/concept/1508	merker fra høvelklingen synes som parallelle buede linjer inn mot midten av snittene, særlig i området nærmest ryggen		Language of Bindings
høy standard			kategorisering av et bokbind som holder høy standard	F.eks. helt skinnbind med normal dekor og eventuelt lukkemekanismer.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
høyde			bindets utstrekning oppover, dvs. i en retning som er vinkelrett mot underlaget	Bokens høyde måles fra nedre til øvre kant langs bokens rygg.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
høytrykk	relief printing (technique)	http://w3id.org/lob/concept/4779	trykketeknikk, der områder som mottar sverte er hevet i forhold til områder som på trykket skal være hvite	Boktrykk, tresnitt og trestikk (xylografi) er eksempler på høytrykk. På bokbind anvendes høytrykk i form av stempeltrykk. Se <i>stempeltrykk</i> .	<i>Grafikk</i> . (2017, 15. januar). I Store norske leksikon. Hentet 12. november 2017 fra https://snl.no/grafikk
håndkoloring, dekor	hand-colouring	http://w3id.org/lob/concept/4667	fargelegging for hånd	Håndkolorering var den helt dominerende teknikk for å fremstille fargebilder i håndpressperioden (1455-1830).	Bjørn Dahl, <i>Med kolorerade figurer. Handkolorering i Sverige under 1700 och 1800-talen</i> . Kjuge, 2001
håndlaget papir	handmade paper	http://w3id.org/lob/concept/2464	teknikk for forming av papirark ved å dyppe en papirform i en bøtte med flytende papirpulp	Til fremstilling av papir brukes plantemateriale som er helt defibrert, dvs. at råmaterialet bearbeides helt ned til enkeltfibre. Fibrene blandes med vann og denne vellingen/pulpen oppbevares i en stor bøtte som papirformen dypes i. Kalles også bøttepapir. Se <i>papirform</i> .	Language of Bindings
håndlaget papir	handmade paper	http://w3id.org/lob/concept/2464	papir fremstilt for hånd	Vanligvis var fire mann involvert i produksjonen av håndlaget papir. Øseren øste fibervellingen opp i papirformen og fordelte massen, guskeren plasserte de våte arkene på filter før de ble lagt i press. Leggestolgutten fjernet de fortsatt fuktige arkene fra filtene etter pressing og læregutten hadde i oppgave å fylle fibervelling i bøtten og sørge for å holde temperaturen. Pressen var felles ansvarsområde. Se <i>papirform</i> .	Haakon M. Fiskaa, <i>Norske papirmøller og deres vannmerker 1695 - 1970</i> . Oslo 1973
håndmarmorering	hand-drawn marbling (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/3883	dekormønstre som minner om mønstret i marmor, skapt ved hjelp av farger påført med pensler eller andre verktøy		Language of bindings
håndskriftsmakulatur	manuscript waste	http://w3id.org/lob/concept/1433	gamle manuskripter brukt som føring eller forsterkninger i bokbind	Pergamenthåndskrifter ble særlig etter reformasjonen klippet opp og brukt som ryggforsterkninger i bøker. Se <i>trykkmakulatur</i> .	Language of bindings
håndstempel	small hand tools	http://w3id.org/lob/concept/1385	dekoringsstempler som brukes manuelt		Language of bindings
håndstukket kapitélbånd	worked stuck-on endbands	http://w3id.org/lob/concept/3141	håndlaget kapitélbånd som er stukket eller brodert for hånd		Language of bindings
håndtrykkpresse	handpresses	http://w3id.org/lob/concept/4686	presse til å trykke trykksaker for hånd, særlig brukt i perioden før den industrielle revolusjon		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
hår	hair	http://w3id.org/lob/concept/4739	hår, trådformede strukturer som består av en spesiell form for keratin som dannes ved celledeling, og forhorning av cellene i nedre del av hårsekken (hårfollikkelen)	Hår ble brukt som brodermateriale både inni og utenpå dagbøker og minnebøker.	Tor Langeland. (2016, 1. juni). <i>Hår</i> . I <i>Store medisinske leksikon</i> . Hentet 22. februar 2017 fra https://snl.no/h%C3%A5r

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
hårsau	hairsheep	http://w3id.org/lob/concept/4079	en type sau som har større mengde stive hår enn fine ullhår, som gir skinnen en finere narv og er mer robust enn ullsau og ligner derfor mer på geit	Skinn fra hårsau er vanskelig å skille fra geiteskinn.	Language of Bindings
hårsekker	hair follicles	http://w3id.org/lob/concept/4531	syndriske hull i skinn der hvorfra hårene gror (hårfollikler)	Hårsekkenes mønster kan angi fra hvilken dyreart skinnen stammer fra.	Language of Bindings
i forkant	fore-edge (bookblock-edges)	http://w3id.org/lob/concept/4480	den kanten av bindet og bokblokken der bladene i boken åpnes og leses i, motstående den kanten som holder bladene i boken sammen og som kalles rygg		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
illuminasjon			utsmykninger av pergamentmanuskripter fra middelalderen med illustrasjoner i gull og akvarell- eller gouachefargerutsmykning av pergament		<i>Illuminasjon</i> : utsmykning av pergament. (2016, 15. mars). I Store norske leksikon. Hentet 12. november 2017 fra https://snl.no/illuminasjon_-_utsmykning_av_pergament
illuminatør	illuminators (actors)	http://w3id.org/lob/concept/3423	kunstner som utsmykker manuskripter og trykte bøker av pergament med malte dekorasjoner og bokmalerier, gjerne gullforylte		Language of Bindings
illustrasjon			forklarende bilde		<i>Illustrasjon</i> . Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
ingen forsats			innbinding som er bundet uten forsatsblad		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
ingen kapitélbånd			bokbind som er bundet uten kapitélbånd		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
initial			i entall, stor, kunstnerisk utformet begynnelsesbokstav i et avsnitt i en tekst i et illuminert manuskript, som ofte er dekorert med figurative og/eller florale motiver i farger og gullforylling		<i>Initial</i> . (2017, 23. januar). I Store norske leksikon. Hentet 12. november 2017 fra https://snl.no/initial
initialer	initials	http://w3id.org/lob/concept/4763	i flertall, et navns forbokstaver	Initialer som eiermerker var særlig vanlig på tyske bokbind på 1500-tallet der eieren, som fikk boken bundet, fikk satt sine initialer og år for innbinding (eller annen viktig begivenhet) i blindtrykk på forpermen.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
inkunabel			betegnelse på bøker trykt fra og med Gutenbergs første trykk til 31. desember 1500, dvs. i typografiens spedeste begynnelse	Av lat. 'vugge'. Man regner med at det ble trykt i overkant av 35 000 bøker i dette tidsrommet. I Skandinavia har av og til 1550 vært brukt som tidsskille, sannsynligvis fordi det i sin tid ble brukt i en klassifisering fra Det Kongelige Bibliotek (Danmark).	Øyvinn Rannem. (2012, 19. mai). <i>Inkunabler</i> . I Store norske leksikon. Hentet 9. november 2017 fra https://snl.no/inkunabler
innhengt bind	case bindings	http://w3id.org/lob/concept/4165	teknikk for sammenføyning av bind med eller uten permer og bokblokken, der bindet lages for seg før det festes til bokblokken, enten ved liming eller ved at heftbindene tres gjennom hull i løsbundet	Denne teknikken ble brukt allerede på 1500-tallet i Tyskland, særlig brukt på pergamentbind. Løsbindingsteknikken kom i allment bruk med industrialiseringen av bokbinderiet under 1800-tallet. Se <i>løsbind</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]; Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
innsagde bind	recessed sewing supports	http://w3id.org/lob/concept/2527	fordypninger som sages inn i bokblokkens rygg for å romme heftehyssing, slik at ryggen blir glatt		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind . Oslo, c1998
innside	inner (place)	http://w3id.org/lob/concept/3812	indre, innvendig side	Den delen som er nærmest bokblokken.	Language of Bindings
innslag	turn-ins	http://w3id.org/lob/concept/1694	den delen av overtrekksmaterialet som blir slått inn på innsiden av permen og som ikke synes på utsiden av permen	Innslagene kan være ubearbeidet eller bearbeidet; beskåret, skjerfet, dekorert m.m. Det er vanlig at frontinnslaget er noe bredere enn innslagene i hode/fot. Innslag forekommer også på bind uten permer.	Language of Bindings; Nina Hesselberg-Wang
inskripsjon			innskrift som dedikasjoner, eiersignaturer eller annet som er skrevet for hånd på forsatsblad eller andre steder i boken		<i>Inskripsjon</i> . (2009, 14. februar). I Store norske leksikon. Hentet 12. november 2017 fra https://snl.no/inskripsjon
intarsiabind	inlays (decoration)	http://w3id.org/lob/concept/3533	skinnstykker i forskjellige former og farger som felles ned i bindmaterialet og danner figurer eller mønstre for å dekorere spesielt fine bokbind		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind . Oslo, c1998
islamsk stil			dekor på bokbind i forgylte geometriske og abstrakte mønstre, særlig i hjørnene og på midten av permen		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS. Borås, 2013.[Upublisert]
jernkardus papir			treholdig innpakkingspapir som er godt glittet, som regel på den ene siden, oftest brun- eller gråfarget	Brukes ved innbinding av bøker til hylser og til foring av permer og rygger.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind . Oslo, c1998; NHW
jugendstil			dekorativ stil (den tyske variant av art nouveau) karakterisert ved bølgende linjer og stiliserte blomster	Denne stilen ble i tiden brukt i bokkunst, utgått fra England og alminnelig i slutten av det 19de årh. Jugendstilens dekorative særpreg karakteriseres av spenstig linjespill med lange, slanke linjer, florale fletninger og elegante buer (under japansk innflytelse).	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
kalveskinn	calf skin	http://w3id.org/lob/concept/1238	hud av kalv, garvet, alungarvet eller pergament	Kalveskinn har høy kvalitet og var dyrere enn fåreskinn. Kalveskinn ble gjerne benyttet i lys- og mellombrune farger, og kunne marmoreres eller sprenge i ulike mønstre med jernsverte og pottaske.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS . Borås, 2013.[Upublisert]
kamføring	comb spine lining	http://w3id.org/lob/concept/1255	ryggføring der materialet er utformet som en kam	Fôringen er utformet som tunger, gjerne på begge sider, slik at "tennene"/tungene går utover bokryggen og klebes til permene.	Language of Bindings
kammarmorert papir	combed marbled paper	http://w3id.org/lob/concept/4645	karmarmorering på en grunn av karagen der mønsteret lages med en kam	Dekoreringsteknikk for overtrekks- og forsatspapir og snitt. Se <i>bakkemarmorering</i> .	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
kantbeslag	edge fittings	http://w3id.org/lob/concept/2879	metallbeslag som er foldet rundt og festet langs permens ytterste kant for å beskytte den	Kan i tillegg være foldet rundt permens innside. Til kantbeslag regnes <i>kantinnfatning</i> , <i>kantskinne</i> , <i>kantsko</i> , <i>kantstift</i>	Language of Bindings
kantdekor	border frames	http://w3id.org/lob/concept/4097	dekor på permens kanter	Dekoren er gjerne pregete rette linjer eller ornamenter rundt kantene i gull (metalltrykk), farge- eller blindtrykk.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS . Borås, 2013.[Upublisert]
kanter	borders	http://w3id.org/lob/concept/1229	en flates ytterste sider		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk</i> . En terminologi ordnat enligt SKOS . Borås, 2013.[Upublisert]

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
kantskinne	edge strips	http://w3id.org/lob/concept/2881	kantbeslag av metallstrimler formet i ett stykke som løper rundt permens øvre -, for- og nedre kanter	Kantinnfatningen kan være foldet over en eller begge sider av permene. Som regel stiftet fast. Kantinnfatningen kan være utstyrt med preget dekorert	Language of Bindings; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
kantsko	corner shoes	http://w3id.org/lob/concept/3018	mindre rektangulære metallplater festet på permkantens ytterste hjørner i nedre kant eller slik at det dekker kantene på permens hjørne		Language of Bindings; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
kantsko med stift	studded shoes	http://w3id.org/lob/concept/3053	kantsko utstyrt med kantstift	Se <i>kantstift</i> .	Language of Bindings; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
kantskåret bokblokk med omslag/ perm	flush edges	http://w3id.org/lob/concept/1337	boken beskjæres samtidig med permene, slik at permenes kanter flukter med bokblokkens kanter, overtrekket kan ha innslag		Language of Bindings; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
kantskåret bokblokk med omslag/ perm uten innslag	cut flush edges	http://w3id.org/lob/concept/1274	boken beskjæres etter at permene og overtrekket er montert, slik at permens kanter flukter med bokblokkens kanter - overtrekket har derfor ikke innslag	Se <i>stivbind</i> .	Language of Bindings; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
kantstift	edge studs	http://w3id.org/lob/concept/2882	utskytende kantbeslag, som regel av metall, som er festet til permkantene	Kantstiftene er som regel festet i nedre permkant ved hjørnene. De kan forekomme i kombinasjon med kantsko eller hjørnebeslag.	Language of Bindings; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
kanvas	canvas	http://w3id.org/lob/concept/4238	grov, vevet lerret med tydelig struktur	Brukt til overtrekk på skolebøker og som ryggfôringsmateriale.	Language of Bindings
kapitélbånd	endbands	http://w3id.org/lob/concept/2370	materialer som bearbeides og festes til bokblokkens rygg ved hode og fot i forsterkende og/eller dekorativt hensikt	Kapitélbånd kan deles i to grupper avhengig av fremstillingsmetode og hvordan de er festet til bokryggen. Opprinnelig var kapitélbåndene formet som et vesentlig strukturelt element ved at tråden med jevne mellomrom ble stukket ned i bokblokkens legg, men etterhvert mistet de sin forsterkende funksjon og ble kun et dekorativt element. Kapitélbånd forekommer ikke på alle bind og særlig på billige bind ble de av økonomiske hensyn utelatt. Kapitélbåndenes utforming kan knyttes kulturelt og geografisk til ulike håndverkstradisjoner. I moderne tid består kapitélbåndet vanligvis av et vevd tekstilbånd som klebes i hode og fot på bokblokkens rygg før permene settes på. Det dekker da åpningen mellom perm og materie. Finnes ofte i flere farger og fargekombinasjoner. Se <i>stukket kapitélbånd og pålimt kapitélbånd</i>	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
kapitélbåndbearbeiding	endbanding	http://w3id.org/lob/concept/4930	måten kapitélbåndet er tilvirket på		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
kapitélbåndets tilstand			beskrivelse av kapitélbåndets tilstand	F.eks. intakt, spor etter, mangler.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
kapitélbåndkjerne	endband core	http://w3id.org/lob/concept/1309	snor av hamp eller skinn som tilføres som forsterkende element i kapitélbånd	Kjernen dekkes av dekorative elemter som f.eks. farget brodergarn.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
kapitélbåndtype			beskrivelse av kapitélbåndets type	F. eks. stukket eller pålimt.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
kapitélflik	endband slip	http://w3id.org/lob/concept/1310	deler av kapitélbåndkjernen eller heftbind som stikker utover bokblokkryggens tykkelse	De blir ofte brukt til å feste permene til bokblokken.	Language of Bindings
karmarmorering			dekoreringsteknikk der en seigflytende grunn dryppes med farger som bearbeides på forskjellige måter for å frembringe mønstre, og trekkes deretter av på papir, skinn eller snitt	Se <i>bakkemarmorering</i> .	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
kartong	card	http://w3id.org/lob/concept/4614	tynn, fin papp	Papirlignende produkt med så høy vekt per m2 at det får en viss stivhet. Språklig er grensen mellom papir og kartong flytende. Teknisk er det en viss forskjell, idet man på en kartongmaskin samtidig fremstiller flere lag av fibermaterialet og så presser disse sammen (gusker) før tørkingen. På denne måten fremstilles kartong fra 200 g/m2 og oppover. Kartong kan også fremstilles på en vanlig papirmaskin i ett lag, såkalt homogen kartong. I bøker kan kartong forekomme som perm materiale.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
kartong og papp med vevd mønster i overflaten	woven screen impressions	http://w3id.org/lob/concept/1710	kartong og papp laget av pulp (fibermasse), med et synlig mønster/avtrykk i overflaten dannet av den løst vevde duken på formen kartongen er formet på		Language of Bindings
kartongbind			samlebetegnelse for billige bindtyper i enkel utførelse	Kartongbind har ofte en smal rygg i tekstil og ensfarget eller trykt overtrekspapir.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
kassett			separat mer eller mindre stiv beskyttelse åpen i en kant, i form av futteral, eske eller kassett som er fremstilt for å oppbevare et bind i	Kassetten kan være fremstilt samtidig med bindet eller være tilført på et senere tidspunkt.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
katedralbind			bokbinddekor inspirert av gotiske arkitekturdetaljer	Dekoren var særlig populær i 1830- og 1840-årene og den var påvirket av datidens begeistring for gotikken. Dekoren ble hentet fra arkitekturdetaljer som for eksempel vindusåpninger og rosetter, og det ble benyttet farger som skulle minne om gotisk glassmaleri.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
Kiebitzpapir	Kiebitz paper	http://w3id.org/lob/concept/4896	brunfarget papir dekorert med mange små mørke prikker	Den eldste typen av dekorert papir med sprengt teknikk - brukt fra midten av 1500-tallet. Dekoren etterligner mønsteret på egget til vipen (tysk:Kiebitz), (latin: vanellus vanellus)	Language of Bindings; Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
kjedelinjer	chain lines (moulds)	http://w3id.org/lob/concept/2850	de tykkere trådene i en rektangulær papirform	Kjedelinjene går ofte parallelt med kortsiden av papirformen og kan sammenlignes med renningen i en vev, der bunnlinjene tilsvarer innslagene. Se <i>papirform</i> .	Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
kjedelinjer, papir	chain lines paper	http://w3id.org/lob/concept/3348	linjer i papiret som, som regel går parallelt med kortsiden i en rektangulær papirform	Ser man på håndlaget papir i gjennomlys/sidelys vil de litt grovere kjedelinjene og de finere bunnlinjene komme tydelig frem.	Haakon M. Fiskaa, <i>Norske papirmøller og deres vannmerker 1695 - 1970</i> . Oslo, 1973
kjøtt siden	flesh side	http://w3id.org/lob/concept/1336	den siden av et skinn som har vendt inn mot kroppen	Skinnets ytterside eller hårsiden kalles narv.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
klaffebind	full-width cover extensions	http://w3id.org/lob/concept/1352	forlengning av bindets permovtrekk brettet over bindets kant og motstående permside	Klaffer kan ha ulike former. Det vanligste er konvoluttformede klaffer i bindets fremre kant, de forekommer med og uten knyttébånd eller andre lukkemekanismer. Klaffenes formål er å beskytte bindet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
klaffer					
klebemiddel	adhesives	http://w3id.org/lob/concept/2422	middel til å klebe noe fast med	Lim som påføres som et relativt tynt, klebende sjikt på den ene eller begge kontaktflater før delene føyes sammen. Under påføringen må limet være flytende, mens det etter sammenføyningen må avbinde, dvs. få den nødvendige fasthet og styrke. Inntil 1940-årene var de fleste klebemidler av animalsk og vegetabilsk opprinnelse: eggalbuminlim, glutinlim (hud-, horn- og benlim), fiskelim, kaseinlim, naturharpiks-, dekstrin- og arabisk gummilim samt klister. Enkelte lim er uorganiske, men de fleste er basert på organiske høypolymere stoffer som bindemiddel.	<i>Klister.: bindemiddel</i> . (2009, 14. februar). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/klister._._bindemiddel .
klenodiebind			bokbind utsmykket med elfenben, edelt metall eller edelstener	Slik dekor ble særlig brukt på bokbind i middelalderen. Bindene var ofte mer gullsmed- og juvelerarbeid enn bokbinderarbeid.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
klisjé			metalltrykkform i høytrykk brukt til å dekorere hele/eller deler av bokpermen i en sammenhengende dekor med eller uten metallfolie		
klister	paste	http://w3id.org/lob/concept/1489	stivelsesbasert klebemiddel	Klebrig bindemiddel som fås ved oppvarming av mel (hvete-, ris-, rug-, potetmel) med vann. Ved temperaturer over 60–70 °C vil stivelseskornene svulle og gå i oppløsning (forklistering). I moderne tid fremstilles klister også på basis av vannløselige polymerer, særlig metylcellulose og karboksymetylcellulose.	<i>Klister.: bindemiddel</i> . Store norske leksikon. Hentet 7. november 2017 fra https://snl.no/klister._._bindemiddel
klisterdekor	paste-decorating	http://w3id.org/lob/concept/1490	dekoreringsteknikk der klister blandes med farge og påføres papir eller direkte på snitt	Mens klisteret fortsatt er vått, fremstilles et dekorativt mønster ved hjelp av fingrene eller forskjellige verktøy som pensler, stempler, svamp o.l. Klisterdekorert papir er svært variert både når det gjelder utforming, farger og mønstre. Dekorteknikken ble tatt i bruk i Tyskland på 1600-tallet, og rundt 1700 var produksjonen av klisterdekorert papir vel etablert. Blir tradisjonelt kalt klistermarmorering, selvom det ikke er en marmaoreringsteknikk.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
klisterdekorert	paste-decorated (decoration)	http://w3id.org/lob/concept/2329	resultatet av klisterdekor		Language of Bindings
kniplingmønster, dekor			preget dekor på bokbind som etterligner kniplinger, gjennombrudt blondemønster	Se <i>dentelle</i> .	<i>Kniplinger</i> . (2009, 14. februar). I Store norske leksikon. Hentet 7. november 2017 fra https://snl.no/kniplinger

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
knivmerker	knife marks	http://w3id.org/lob/concept/4006	skjæremarker fra kniv synes som diagonale striper i snittkantene		Language of Bindings
knuter	toggles	http://w3id.org/lob/concept/3074	sammenknyttet del av tau, tråd og bånd	Sammenfletning, slyngning på tråd, tau, bånd ell. lign. oppstått ved at tråden er dratt gjennom en løkke som den selv danner og trukket til.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
knytebind			bind med klaffer og knytebånd som lukkemekanisme	Knytebåndene er festet i klaffen eller i permen og surres rundt hele bindet før det knyttes.	Nina Hesselberg-Wang
knytebånd			lukkemekanisme som består av remser av skinn eller tekstil som knyttes slik at permene på en bok holdes sammen rundt bokblokken.	Knytebånd er som regel festet i permens forkant og forekommer i både enkle og doble par. Knytebånd i lin eller silke er vanlige. Bruk og slitasje fører ofte til at knytebåndene har røket og derfor ikke er bevart. Små hull i overtrekksmaterialet evt. små rester av båndet indikerer at de tidligere har forekommet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upublisert]
kobberlegering	copper alloy	http://w3id.org/lob/concept/2408	kobberforbindelse eller blanding av kobber og andre metaller		Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
kobberstikk			trykketeknikk der bildet er trykket med blekk fra en gravert metallplate eller treblokk	Se <i>dyptrykk</i> .	Language of Bindings
kolofon	colophones	http://w3id.org/lob/concept/3441	liten tekst med tekniske opplysninger om et manuskript, en bok, en avis, et tidsskrift eller et magasins utgivelse: copyright, trykkested og år, papir og skrift, bokbinder, opplag, utgave eller bidragsytere	Fra gammelt av ble kolofonen plassert bakerst i boken, som etterskrift.	Øyvinn Rannem. (2014, 3. november). <i>Kolofon</i> . I Store norske leksikon. Hentet 7. november 2017 fra https://snl.no/kolofon
kordovan	kordovan	http://w3id.org/lob/concept/3765	fint lær av geitskinn	Tysk navn på et tykt, sort geiteskinn, opprinnelig fra Cordoba i Spania. Skinnet ble høyt verdsett i det 17. og 18. århundre, og det ble spesielt brukt på liturgiske bøker og bibler. Skinnet var så vakkert i seg selv at det sjeldent ble gullforyt.	Language of Bindings
kortfibret papir			papir laget av kortfibret råstoff f.eks. tremasse	De korte fibrene gir ingen mekanisk styrke eller elastisitet til papir, som derfor blir sprøtt ved aldring.	Nina Hesselberg-Wang
krakkelering			finmasket nett av små sprekker i overflaten på et materiale	Krakelering kan også fremstilles kunstig i f.eks. fernisslakkerte overflater	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
krokspenne	hooked clasps	http://w3id.org/lob/concept/2927	del av en bokspenne (lukkemekanisme), et metallstykke som er feste til en rem i den ene enden og en krok i den andre enden	Kroken eller ringen er de aktive delene av en lukkemekanisme som hektes på hhv. stangen eller tappen (som er de passive delene).	Gerd Færden, "Bokbeslag fra Storhammarstranda", i: <i>Fra Kaupang og bygd</i> . Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden, 1995
lambrequin dekor			dekor på bokbind i form av tungemønster		Anne Elligers, Tove Jacobsen. <i>Fransk ordbok</i> (ordnet.no)
lavfalsset bokbind	boards and cover adhesive bindings	http://w3id.org/lob/concept/1223	bok bundet i løsbind	Denne typen av løsbind ble utviklet på begynnelsen av 1800-tallet og utviklet seg etter hvert til å bli den mest dominerende innbindingstype av løsbind med tekstilovertrekk. Denne innbindingsmåten passer godt for store opplag og blir ofte benyttet på forlagsbind.	Language of Bindings; Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
lavfalsset struktur			bind der permen ikke er satt helt inn til ryggfalsen	Motsatt tilfelle er dypfalsset bokbind. Dypfalsete bind er mer solide enn lavfalsete bind.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
legering	alloy	http://w3id.org/lob/concept/2406	blanding av metaller		Nils Christensen. (2009, 14. februar). <i>Legering</i> . I Store norske leksikon. Hentet 7. november 2017 fra https://snl.no/legering

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
lerret	bookcloth	http://w3id.org/lob/concept/1228	glatt tøy av lin eller bomull vevd i toskaft, som gjennom appretur er gjort stivt og ugjennomtrengelig for lim	Lerret til bokbind ble ofte føret med et papir på baksiden. Lerret ble først fremstilt i England på 1820-tallet. Lerret ble et billig og holdbart erstatningsmateriale for papir og skinn. Glatt lerret ble brukt i begynnelsen, men på 1830-tallet begynte man å prege ulike mønstre i lerretet. En del av disse etterlignet skinn, andre kunne ha geometriske mønstre. Lerret ble i begynnelsen farget i duse, mørke farger, men etterhvert introduseres sterke klare farger. Lerret var vanlig overtrekk på forlagsbind.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
libri rari			sjeldne bøker	Betegnelsen brukt på samlinger av sjeldne og/eller eldre bøker.	Bo Norlin, Bendik Rugaas (red.), <i>UB Universitetsbiblioteket i ord og bilder</i> . Universitetsforlaget, Oslo, 1986
limbind	adhesive structure binding	http://w3id.org/lob/concept/1190	bind der ryggen blir frest (høvlet) ned, rufset opp og etterpå limt med kald- eller varmlim	En trådløs innbinding, der limet sammen med omslaget holder bokblokken sammen. Limbind benyttes til alle pocketbøker og mange paperbacks.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
limbind forsterkning	adhesive supports	http://w3id.org/lob/concept/3391	strimler av heftingssing, skinn eller alungarvet skinn som er limt inn i innsagde spor i ryggen som forsterkninger		Language of Bindings
lin	linen	http://w3id.org/lob/concept/4585	linbast spunnet til tråd og garn	Lintråd ble brukt til hefting av tekstblokken og til brodering av kapitélbånd. Linstoff er vevet av lin.	Language of Bindings
lisser	ties	http://w3id.org/lob/concept/1669	lukkemekanisme som består av tvunnete tråder av skinn eller tekstil som knytes slik at permene på en bok holdes sammen rundt bokblokken	Kan også forekomme som bare en lisse som surres rundt hele bindet.	Language of Bindings
litografi			betegnelse på trykk fremstilt med litografisk teknikk	Se litografisk teknikk.	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
litografisk teknikk			en grafisk teknikk hvor avtrykket tas fra en litografisk stein	Litografi er en grafisk trykketeknikk, opprinnelig med stein som bunnmateriale, men senere også metallplater. Siden det ikke er nivåforskjeller i bunnmaterialet, betegnes teknikken som en plantrykkmetode. Litografi er også betegnelsen for selve avtrykket fra en litografert trykkform, ofte i form av et grafisk kunstblad. Se plantrykk.	Trine Nordkvelle. (2017, 2. mai). <i>Litografi</i> . I Store norske leksikon. Hentet 12. november 2017 fra https://snl.no/litografi
Louis seize, dekor			kunsthistorisk navn på klassisistisk stil i arkitektur og interiørkunst på slutten av 1700-tallet (mellom rokokko og empire)		<i>Norsk riksmålsordbok</i> (Ordnett.no)
lukkemekanisme, antall			beskriver hvor mange lukkemekanismer bindet har		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
lukkemekanismens egenskaper	fastening features	http://w3id.org/lob/concept/3367	karakteristiske egenskaper ved låsemekanismen og dens deler		Language of Bindings
lukkemekanismens bearbeiding	fastenings features	http://w3id.org/lob/concept/4694	utforming av låsemekanismen eller deler av låsemekanismen		Language of Bindings
lukkemekanismens dekor			lukkemekanismens dekorative motiv	For eksempel lam med kors.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
lukkemekanismens komponenter	fastening components	http://w3id.org/lob/concept/3273	de forskjellige delene en lukkemekanisme består av	Delene kan være ring og tapp, hekte og krok, men også klaffen på en konvolutt.	Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
lukkemekanismens materiale			materialet lukkemekanismen er laget av	Materiale kan for eksempel være metall eller pergament.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
lukkemekanismens tilstand			lukkemekanismens tilstand	For eksempel intakt, spor etter, mangler.	
lukkemekanismer	fastenings	http://w3id.org/lob/concept/2893	festeanordning som har til hensikt å holde bindets permer lukket rundt bokblokken når boken ikke er i bruk	Eksempler på lukkemekanismer er knytebånd, flettede eller tvunnede bånd kombinert med knuter eller pinner, spenner av metall festet til remmer eller direkte i bindets permkant. (Kilde: HS) Lukkemekanismene på bøker har eksistert siden tidligere tider. Etterhvert som papir tok over for pergament som viktigste tekstbærer forsvant behovet for lukkemekanismer. De ble til en viss grad beholdt på seremonielle og liturgiske bøker og som dekorative elementer. De er også til stede på bøker som bæres rundt.	Language of Bindings; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
lær			lær er den fagmessig korrekte betegnelse på garvede huder og skinn	Som huder betegnes i Norge huder av store dyr, huder av mindre dyr kalles skinn. Etter hvert som huder og skinn i utseende og struktur nærmer seg hverandre, f.eks. når det dreier seg om mindre huder og større skinn, blir skillelinjene mellom overgangsformene utvisket. Betegnelsen blir da en kvalitetsvurdering, avhengig av den anvendte garvemethode.	<i>Lær</i> . (2009, 14. februar). I Store norske leksikon. Hentet 10. november 2017 fra https://snl.no/l%C3%A6r
lærsmitt	cut-leather work	http://w3id.org/lob/concept/1280	dekoreringsteknikk, der bilder og ornamenter fremstilles på fuktet lær, ved utskjæring med kniv	Overflaten bearbeides med et spisst redskap og hammer for å lage mønster av mange tett sammenstilte prikker eller punkter. Lærsmitt var særlig brukt på 1400-tallet i det sydøstre Tyskland og Spania. fransk: <i>Cuir-ciselé</i>	Language of Bindings; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]; <i>Bokband på Kungliga biblioteket</i> , Stockholm. https://www.flickr.com/photos/25300312@N08/collections/72157624849157725/
lærsmitt	cut leather (decoration)	http://w3id.org/lob/concept/2869	resultatet av en fremgangsmåte der deler av skinnen skjæres bort for å skape en dekorativ effekt		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
løsbind	cases	http://w3id.org/lob/concept/1242	omslag/bokbind som blir laget for seg før det festes til bokblokken	Løsbindet kan ha (harde) permer eller andre komponenter i tillegg til overtrekket, men ingen av disse delene har på forhånd vært festet til bokblokken. Som regel er løsbindets rygg ikke festet til bokblokkens rygg og danner en naturlig hul rygg. Løsbindet kan festes til bokblokken med bare lim eller ved at bokblokkens forlengede heftbind tres gjennom løsbindet langs ryggen. Dette kan gjøres på forskjellige måter.	Language of Bindings; Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
løsrugginnlegg	spine inlays	http://w3id.org/lob/concept/1618	pappremse plassert langs bokblokkens rygg festet til overtrekksmaterialet	Løsrugginnlegget, også kalt løsruggen, skal ha samme høyde som permene og bredden skal tilsvare bokblokkryggens tykkelse. Løsruggen limes til overtrekksmaterialet og ikke til bokblokkens rygg. Sammenføyningen til bokblokkryggen skjer ofte, men ikke nødvendigvis via en hylse. Se <i>løs rygg</i> .	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
løst bokmerke			bokmerke som ligger løst mellom bladene i boken	Løse bokmerker har som regel blitt lagt til av bokens lesere og utgjør en del av bokens proviniens. Et løst bokmerke kan være nesten hva som helst - trykte eller håndskrevne lapper, spesiallagde bokmerker, silhuettklipp, pressede planter m.m.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
låseringer	fastening rings	http://w3id.org/lob/concept/2892	metallbeslag som er festet i forkanten av begge permene med ringer festet i endene til å tre et skriveredskap (stylo) igjennom for å holde bindet lukket		Language of Bindings
makulatur			kassert materiale	Kassert materiale kan være både papir og pergament. I den grafiske produksjonen har papirmakulatur blitt gjenbrukt i bokproduksjonen av økonomiske hensyn. Makulatur av både papir og pergament forekommer som som før i permer og omslag, som perm materiale, forsats- og overtrekkspapir. Se <i>håndskriftsmakulatur og trykkmakulatur</i> .	Ove Persson, <i>Grafisk Uppslagsbok</i> . Stockholm, 1956
maling	painting (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/1476	dekor fremstilt av et fargesjikt på et underlag som oftest påført med pensel		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
malt dekor	painting (decoration)	http://w3id.org/lob/concept/2325	resultatet av dekor påført ved maling		Language of Bindings
mangefargede lisser i par	mixed-coloured paired ties	http://w3id.org/lob/concept/2973	lukkemekanisme som består av tvunnete tråder av sammensatte farger festet til hver sin perm og som knyttes slik at permene holdes sammen rundt bokblokken	Lissene forekommer alltid i par og det er viktig å oppgi hvor mange par lisser som opptrer på boken.	Language of Bindings
mangler			registrering av elementer som beviselig har vært på boken, men som er revet bort eller falt av		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
mangler delvis			registrering av elementer som fortsatt er på boken, men som delvis er revet bort eller falt av	Det kan f.eks. dreie seg om et forsatsblad (eller deler av et) der man ser rivekanten eller et beslag som det er spor etter i skinnen og man kan se stifter eller hull etter stifter.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
marg	margins	http://w3id.org/lob/concept/4579	flate som omgir en typografisk oppstilling og som avgrenses av formatet		Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
marginalia	marginalia (information objects)	http://w3id.org/lob/concept/3446	inskripsjoner skrevet i margene på tekstbladene		Language of Bindings
marmorering	marbled	http://w3id.org/lob/concept/2321	dekor mønstre som ved hjelp av stor variasjon av farger og teknikker etterligner utseendet på marmor	Marmorering er mye brukt som dekor på papir brukt i bokbinding, f.eks. som overtrekks- eller forsatspapir og på bokblokkens snitt.	Language of Bindings
marmorert dekor under gullsnitt	marbling under gold	http://w3id.org/lob/concept/1434	dekoreringsteknikk der bokens snitt først blir marmorert for så å bli dekket av av gull	Så lenge boken er lukket synes bare gullet, men i det man åpner boken kommer marmoreringen til syne, fordi marmoreringsfargene trekker lenger inn i papiret enn gullet. Teknikken var spesielt brukt på franske bind fra 16- og 1700-tallet.	Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
marokin	marocain	http://w3id.org/lob/concept/1436	geiteskinn fra Marokko	Marokin var opprinnelig førsteklasses geiteskinn fra Marokko garvet med sumac, men etterhvert ble også billigere skinn fra hårsau garvet på samme måte kalt det samme. Det kan derfor være vanskelig å angi, siden det finnes så mange billigere etterligninger. Saffianlær hører til samme gruppe som marokeng og korduanlær. Se <i>saffian</i> og <i>korduan</i> .	<i>Marokin</i> . (2009, 14. februar). I Store norske leksikon. Hentet 7. november 2017 fra https://snl.no/marokin
maskinlaget papir	machine-made paper	http://w3id.org/lob/concept/2466	papir produsert på en løpende vire av en maskin i motsetning til for hånd	Maskinlaget papir har en tydelig fiberretningen som er parallell med produksjonsbanen.	Language of Bindings
maskinlaget papir	machine-made paper	http://w3id.org/lob/concept/2466	papir framstilt industrielt ved hjelp av maskiner	Maskinlaget papir har en tydelig fiberretning i papirets lengderetning p.g.a. fremstillingsmåten med en kontinuerlig papirbane.	Language of Bindings
materialer	materials	http://w3id.org/lob/concept/3460	de stoffene et bokbind er sammensatt av, f.eks. papp, kartong, papir, tekstiler, hyssing, skinn, metall, adhesiver m.v.		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
medbundet tidligere omslag			omslag som bokblokken opprinnelig var utstyrt med og som er bundet med i det foreliggende bindet		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
messing	brass	http://w3id.org/lob/concept/2410	metall legering av kobber og sink der kobber er hovedingrediensen og sinkinnholdet ikke overstiger 40% av vekten		Language of Bindings
metall	metal	http://w3id.org/lob/concept/2404	fast stoff av en gruppe som teller de fleste grunnstoffene, med formbarhet, glans og ledningsevne som typiske egenskaper	Eksempler på metaller som benyttes innen bokbind er gull, sølv, jern og legeringer som bronse.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no); Nina Hesselberg-Wang
metallarbeidere	metal workers	http://w3id.org/lob/concept/3777	yrkesbetegnelse på folk som er utdannet/trent i å arbeide med metall enten praktisk eller dekorativt		Language of Bindings
metallbind	metal cases	http://w3id.org/lob/concept/1443	helbind av metall, inkludert ryggen, som er hengslet langs ryggfalsene	Hvis bare permene er dekket av metall bør disse kalles for beslag.	Language of Bindings
metalldekor			dekorert metallstykke som festes til bokbindet eller er en del av det	Eksempler på metalldekor er rikt ornamenterte beslag og spenner eller permer i filigransarbeid.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
metallpapir	metal powder paper	http://w3id.org/lob/concept/4160	papir som er dekket av et lag metall, som oftest en legering	Metallet kan være påført papiret i form av bladmetall eller pulver som er penslet eller sprøytet på. Metallpapir er glatt i motsetning til preget metallpapir. (Kilde: Decorated paper- a guide book. Susanne Krause og Julia Rinck. Hauswedell, 2016.)	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
metallplatedekor	metall sides	http://w3id.org/lob/concept/4488	stykker av metall gjerne dekorert, som dekker begge sider av bindet	Metallsidene er montert oppå et konvensjonelt bokbind, f.eks. et skinnbind.	Language of Bindings
metallrelieff	metal embossing	http://w3id.org/lob/concept/2884	dekorasjonsteknikk innen metallarbeid der metallet formes ved hamring, ofte i en utskåret form av tre for å gi metallet et relieff		Language of Bindings
metalltrykk			trykketeknikk med graverte metallplater	En teknikk som går tilbake til 1400-tallet. Motivene var gjerne bibelske scener og helgener, rikt ornamentert ved hjelp av stempler og punsler. De ble mye brukt bl.a. på franske bønnebøker trykt på pergament. Her ville tresnitt bli for mykt.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998.

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
middels standard			kategorisering av et bokbind som holder middels standard.	f.eks. halvbind	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
midtbeslag	center bosses	http://w3id.org/lob/concept/2846	metallbeslag plassert midt på permen	Sammen med hjørnebeslag (se <i>hjørnebeslag</i>) holdt beslagene den flatt liggende bok oppe fra pulten og således beskyttet trekket for slit mot underlaget.	Astrid Schjoldager, <i>Bokbind og bokbindere i Norge inntil 1850</i> . Aschehoug & Co, Oslo, 1927
midtfelt			avgrenset området i midten av en flate	For eksempel på permen, på ryggen o.l.	
midtornament	centerpieces (decoration)	http://w3id.org/lob/concept/1248	dekorativt element fra én enkelt blokk plassert sentralt på permen	For å unngå misforståelse bør større midtornamenter utført med flere mindre håndpregeverktøy kalles for preget midtdekorasjon. Se <i>preget midtdekorasjon</i> .	Language of Bindings
mineralsk garving			garveprosess for skinn og hud som anvender visse uorganiske salter	Mineralgarvet skinn er mer holdbart enn vegetabilsk garvet skinn. Mest kjent og anvendt er kromgarving. Kromgarving tar betydelig kortere tid enn andre garvetoder og muliggjør derfor økt produksjon. Den egner seg til overlær og sålelær til skotøy samt til portefølje- og møbelskinn, arbeidshansker og til en rekke andre tekniske ting. Se <i>alungarving</i> .	<i>Garvestoffer</i> . (2017, 24. mars). I Store norske leksikon. Hentet 7. november 2017 fra https://snl.no/garvestoffer
minimal dekor			omfanget av dekor på bokbindet er sparsomt		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
moaré marmorert papir	moiré marbled paper	http://w3id.org/lob/concept/4651	marmorert papir med flammemønster eller moaré effekt	av fr. moiré, bølgeformede striper.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
mollskinn			sterkt vevet stoff av bomull med tovet innside	Brukes som overtrekk på bøker og protokoller.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
mosaikk dekor			dekor sammensatt av forskjelligfargede småbiter av ensartet materiale		Siri Sande. (2016, 16. februar). <i>Mosaikk</i> . I Store norske leksikon. Hentet 7. november 2017 fra https://snl.no/mosaikk
mugg (tekstil)			tynt bomullstoff som brukes til fôringer og forsterkninger		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
narv	hair side	http://w3id.org/lob/concept/1381	hårsiden, utsiden av skinn	Hår og årer etterlater seg fordypninger som er karakteristiske for de forskjellige skinnsortene. Innsiden kalles kjøttssiden. Se <i>kjøttssiden</i> .	Language of Bindings
naturlig narv	natural grain (skin features)	http://w3id.org/lob/concept/1453	naturlig mønster på skinnets overflate	Mønsteret fremstår individuelt i forhold til hva slags rase dyret tilhører, hvilken garveprosess som er benyttet og hvilken etterbehandling som er foretatt, uten noen form for kunstig bearbeiding av overflaten f.eks. ved preging.	Language of Bindings
niger	Niger	http://w3id.org/lob/concept/4535	vegetabilsk garvet geiteskinn fra Nigeria og omkringliggende områder	Niger har en naturlig struktur, som gir skinn en karakteristisk overflate. De vanligste fargene er mørkerød, orange, rustrød, grønn og ufargede nyanser.	Roberts, Matt, Don Etherington, and Margaret R. Brown. <i>Bookbinding and the conservation of books: a dictionary of descriptive terminology</i> . Washington, Library of Congress, 1982

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
normal dekor			middels omfang av dekor på bokbindet		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
nybarokk dekor			dekor inspirert av europeisk arkitektur, kunst og kunsthåndverk i siste halvdel av 1800-tallet og et stykke inn på 1900-tallet som tok opp barokkens formoppfatning	Den norske varianten var inspirert av norsk 1600-talls arkitektur som Austråttborgen og hovedbygningen i Rosendal. Denne stilen er preget av tunge, sluttete former. (SNL)	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
nygotisk dekor			dekor inspirert av europeisk arkitektur, kunst og kunsthåndverk i siste halvdel av 1700-tallet og et stykke inn på 1800-tallet som tok opp gotikkens formgivning	Nygotisk ornamentikk finnes bl.a. på katedralbind i form av gotiske spissbuer. Se <i>katedralbind</i> .	Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunstordbok</i> . Oslo, [1990]
nyklassisistisk dekor			dekor inspirert av europeisk arkitektur, kunst og kunsthåndverk i siste halvdel av 1700-tallet som baserte seg på antikke greske og romerske forbilder	Neoklassisismen oppsto i 1750-årene som en reaksjon mot rokokkoens svulmende formspråk og var fullt utviklet i 1770-årene. Dekoren kjennetegnes av en forkjærlighet for det lineære og symmetriske.	Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunstordbok</i> . Oslo, [1990]
nyrenessanse dekor			dekor inspirert av europeisk arkitektur, kunst og kunsthåndverk i siste halvdel av 1800-tallet som tok opp renessansens formgivning		Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunstordbok</i> . Oslo, [1990]
nyrokoko dekor			dekor inspirert av europeisk arkitektur, kunst og kunsthåndverk på midten av 1800-tallet som kjennetegnes av overdrevne og overlesede rokokkoformer		Edward Lucie-Smith, <i>Illustrert kunstordbok</i> . Oslo, [1990]
oasis			garvet afrikansk geiteskinn	Brukes som overtrekk på bokbind.	Roberts, Matt, Don Etherington, and Margaret R. Brown. <i>Bookbinding and the conservation of books: a dictionary of descriptive terminology</i> . Washington, Library of Congress, 1982
oktav			tradisjonell betegnelse på bokformat der trykkarket ved falsing har gitt 8 blader, dvs. 16 sider, forkortes 8°		<i>Oktav: typografi</i> . (2013, 26. april). I Store norske leksikon. Hentet 7. november 2017 fra https://snl.no/oktav - typografi
omfattende dekor			beskriver omfanget av dekor på bokbindet		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
omhengt ansetnings fals			ansetningsfals som heftes med første og siste legg i boken og hvor ansetningsfalsen er bøyd rundt ryggen på legget som skal heftes		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
omhengt forsats	endleaf hook, endleaf	http://w3id.org/lob/concept/1316	forsats som heftes med første og siste legg i boken og hvor forsatsen er bøyd rundt ryggen på legget som skal heftes		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ominnbundet			bok som har vært bundet inn tidligere, men som er bundet inn på ny		Nina Hesselberg-Wang
omslag	drawn-on covers	http://w3id.org/lob/concept/1295	betegnelsen benyttes generelt om selve vareomslaget eller omslaget på heftede bøker, laget av kartong eller tykt papir		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
omslagsbind	drawn-on covers	http://w3id.org/lob/concept/1331	bind fremstilt ved at bokblokken settes inn i et mykt eller stivt omslag som festes til bokblokken ved hefting eller liming mot ryggen og/eller ved forsatsbladene		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
oppøyde bind	raised bands	http://w3id.org/lob/concept/1533	forhøyninger på ryggen der heftysingen ligger	Det kan også lages forhøyninger ved hjelp av pappstrimler. Se <i>falske bind</i> . Termen selv gjør ikke forskjell på hvilken type bind som er brukt, og begge former kan forekomme samtidig.	Language of Bindings; Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
oppøyde heft- hyssinger	raised sewing supports	http://w3id.org/lob/concept/2525	heftysinger som ligger på overflaten av bokblokkens rygg og som leggene heftes til		Language of Bindings
originalt omslag			typografiske omslag som følger med forlagsbind i heftet utgave	Særlig brukt på andre halvdel av 1800-tallet, som et alternativ til innbundne forlagsbind.	Anne Eidsfeldt
overlappende hjørneinnslag	lapped mitres	http://w3id.org/lob/concept/1421	den vanligste formen for hjørneinnslag der innslaget i forkant slås inn sist slik at det overlapper innslagene i hode og fot		Language of Bindings
overtrekk	covers	http://w3id.org/lob/concept/1268	et bokbind kan ha to typer overtrekk, det primære overtrekket befinner seg nærmest bokblokken, mens det sekundære er trukket utenpå det primære		Language of Bindings
overtrekk med innslag	turned-in covers	http://w3id.org/lob/concept/2494	overtrekksmateriale slått inn rundt permens kanter og ved ryggenes hode og fot etter at permene er montert på bokblokken		Language of Bindings
overtrekk på rygg og permer	primary covers	http://w3id.org/lob/concept/1515	trekk som dekker bokens rygg og hele eller deler av permene		Language of Bindings
overtrekkets materiale	covering material	http://w3id.org/lob/concept/4545	materiale som brukes til å dekke bokens rygg og hele eller deler av permene	Kan være skinn, pergament, tekstil, metall osv.	Language of Bindings
overtrekkets omfang			beskrivelse av hvor stor del av boken som blir dekket av omslaget		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
overtrekkets tilstand			beskrivelse av overtrekkets tilstand	For eksempel intakt, spor etter, mangler.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
overtrekkingssteknikk	covering techniques	http://w3id.org/lob/concept/2295	teknikk brukt til å trekke et bokbind med materiale		Language of Bindings
overtrekkpåsetting	covering	http://w3id.org/lob/concept/4589	prosess der man former og slår inn et materiale rundt et bokbind		Language of Bindings
paginering	pagination	http://w3id.org/lob/concept/2981	nummerering av hver enkelt side i boken, d.v.s. 2 nummer pr blad		Language of Bindings
paleotyp			bok fra boktrykkerkunstens eldste tid før 1500	For danske bøker regnes paleotyper å være trykt før 1550. Av gresk paleo = gammel og typ = '(skrift)tegn'. Se <i>inkunabel</i> .	<i>Paleotyper</i> . (2012, 18. mai). I Store norske leksikon. Hentet 9. november 2017 fra https://snl.no/paleotyper
paljetter, dekor			liten, tynn, blinkende skive av metall brukt til dekor	Paljetter ble gjerne brukt i kombinasjon med broderi.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
papir	paper	http://w3id.org/lob/concept/1481	materiale fremstilt av fibre i trevirke og tekstil som frigjøres ved mekaniske og kjemiske prosesser og forenes ved papirfabrikasjonen til et sammenhengende ark	Avledet av egyptisk <i>papyrus</i> .	<i>Papir</i> . (2009, 14. februar). I Store norske leksikon. Hentet 9. november 2017 fra https://snl.no/papir
papiretikett			etikett laget av papir	Trykte papiretiketter med tittel og forfatternavn ble brukt på bøker fra ca. 1800 limt på bokens rygg eller forperm, eller navn på bokbinder limt på innsiden av for- eller bakpermen.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
papirform	paper moulds	http://w3id.org/lob/concept/3344	form til å danne papirark	En papirform består som regel av en treramme utstyrt med en finmasket duk av messing eller bronse som slipper vannet igjennom, men holder fibrene tilbake. Den finmaskete duken ble ofte utstyrt med et filigranmønster som dannet vannmerke i papiret. I Europa begynte man å lage papir på 1200-tallet.	Haakon M. Fiskaa, <i>Norske papirmøller og deres vannmerker 1695 - 1970</i> . Oslo 1973
papirmakere	papermakers	http://w3id.org/lob/concept/3775	personer som fremstiller papir		Language of Bindings
papirperm			papir som brukes som perm materiale i et bokbind	For eksempel som omslag.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
papirpulp	paper pulp (materials)	http://w3id.org/lob/concept/4934	mekanisk eller kjemisk tilberedt masse av vegetabiliske fibre for fremstilling av papir		Language of Bindings
papp	paper board (materials)	http://w3id.org/lob/concept/4168	tykt, stivt papir fremstilt av de samme råstoffene som kartong og papir, men ofte grovere og mindre bearbeidet	Fremstilling av papp til bokpermer er kjent tilbake på slutten av 1400-tallet i England da man kopierte en islamsk praksis med å lime sammen flere ark (makulatur, som kunne være både papir og pergament), kalt "pasteboard". I Europa erstattet pappermer gradvis trepermer fra begynnelsen av 1600-tallet. (LoB)Permer av papp reduserte vekten og endret utseende på bøker. I dag kaller man tykt papir for papp når gramvekten overstiger 350 g. Papp finnes som limte eller pressede typer.	Language of Bindings; Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
papp, laminert	paste-laminated board (materials)	http://w3id.org/lob/concept/1492	fremstilling av papp til bokpermer ved å lime sammen ark av papir		Language of Bindings
papp, presset	couched-laminate board (materials)	http://w3id.org/lob/concept/1264	fremstilling av papp til bokpermer ved å presse ark av papir sammen uten lim		Language of Bindings
pappbind			håndinnbundet bok med løs rygg og steg, der permene klistres til bokblokkens ansetningsfals og/eller til forsatsblad	Pappbind kom i bruk i andre halvdel av 1800-tallet. Bindet ble ofte trukket med stoff på rygg og hjørner med dekorert overtrekkspapir på permene, eller helt stoffbind.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
pappmasjé	pulpboard (materials)	http://w3id.org/lob/concept/1528	papirmasse som i fuktig tilstand formes eller presses etter tilsetning av lim- eller fyllstoffer	Fra annen halvdel av 1500-tallet lagde bokbinderne en type papp av alt skrap de kunne finne i bokbinderiet, avskjær av papir, tekstil, trefiser m.m. og presset til pappskiver. Ble kalt millboard på engelsk. På 1800-tallet var kraftig skulpturerte bokpermer støpt av pappmasjé populært.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]; Nina Hesselberg-Wang
papyrus	papyrus	http://w3id.org/lob/concept/1483	skrivemateriale laget av strimler av stammen til papyrusplanten som er lagt delvis over hverandre, fuktet, presset og tørket		Language of Bindings
pergament	parchment	http://w3id.org/lob/concept/1485	ugarvet lær (av kalv, gjet, lam, esel) tilberedt ved bløtlegging i kalkbad, avhåring, skraping og tørking under strekk på ramme	Pergament ble opprinnelig brukt til skrivemateriale (skinnene ble da preparert med pimpstein), men fra middelalderen også tatt i bruk til overtrekk på bokbind, som forsatsblad, føringer eller forsterkninger i innbindingen. Farget pergament er ofte malt i røde og grønne toner.	Ole Alkærsig (red.) <i>Bevaringshåndbogen</i> . København, 1986

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
pergament etikett			etikett laget av pergament		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
pergamentfremstilling	parchment making	http://w3id.org/lob/concept/4962	prosess for fremstilling av pergament	I motsetning til skinn, garves ikke pergament, men tørkes under spenn. Etterbehandling kan bestå av grundering og polering.	Language of Bindings
pergamentmakere	parchment makers	http://w3id.org/lob/concept/3769	personer som lager pergament		Language of Bindings
perlemor, dekor	mother-of-pearl	http://w3id.org/lob/concept/2446	den indre, glinsende side av perlemuslingens skall		Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
perler, dekor	pearls		lite, rundaktig legeme i musling dannet ved kalkutskilling	Brukes som dekor på bokbind og bokspenner.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
permbeslag	surface fittings	http://w3id.org/lob/concept/3056	metallbeslag som sitter på overflaten av permen og ikke er bøyd rundt permens kanter	Permbeslag er som regel plassert ut mot bindpermens fire hjørner, noen ganger i kombinasjon med et femte midtbeslag.	Language of Bindings
permens egenskaper	board features	http://w3id.org/lob/concept/2346	alt som har med forberedelse og funksjonell utforming av permene		Language of Bindings
permens hjørner			områder på permene som har vinklede kanter		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
permens kanter	board edges	http://w3id.org/lob/concept/1217	de flate langsgående yttersidene på en tilskåret perm		Language of Bindings
permens materiale			materiale som brukes for framstilling av bindets permer	Materialet er som regel av papp eller tre, men kan også bestå av hud.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
permens overtrekk			papir, skinn eller tekstil som permene er trukket med		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
permer	boards	http://w3id.org/lob/concept/2482	de plane sidestykkene som er festet til hver side av en bokblokk for å beskytte og forsterke den og som sammen med den utgjør et bind	Navnet kommer av pergament. Et bokbind består av forperm og bakperm.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]; Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
permer uten overtrekk			bare permer uten overtrekk	Et ryggbind uten overtrekk er et eksempel på et slikt bind.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
permhull	board holes	http://w3id.org/lob/concept/4423	hull som er boret gjennom permen for å gi plass til å tre heftysning og kapitelbåndender igjennom i forbindelse med ansetting (festing) av permene til bokblokken		Language of Bindings
permkomponenter	board components	http://w3id.org/lob/concept/3275	de forskjellige bestanddelene som brukes for å fremstille permer		Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
permtreing	board lacing	http://w3id.org/lob/concept/3849	prosessen med å tre hefthysing og kapitelbåndender igjennom permene i forbindelse med ansetting (festing) av permene til bokblokken		Language of Bindings
pigment	pigments	http://w3id.org/lob/concept/3163	fargestoffer som brukes i form av uløselige pulvere til farging		Sven Ore. (2009, 14. februar). <i>Pigmenter</i> : kjemi, teknikk. I Store norske leksikon. Hentet 9. november 2017 fra https://snl.no/pigmenter_-_kjemi,_teknikk
pirket hjørneovertrekk			skinnhjørner pirket inn, d.v.s. bearbeidet i vifteform for å redusere og jevne ut økning materialets i tykkelse		Nina Hesselberg-Wang
plakett	plaquettes	http://w3id.org/lob/concept/4472	et sirkulært eller ovalt stykke metall med gravert dekor festet på permenes utsider	Platene har en dekorativ funksjon og varierende form. De er laget av alt fra forgyllt sølv til jern, ofte gravert, drevet eller bearbeidet på annen måte. De kan også forekomme som malt, emaljerte eller beslagne med edelstener.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
plantrykk			trykketeknikk der bildet trykkes fra en plate hvor de partiene som trykkes ligger i samme plan som de ikke-trykkende partiene	Platen har ingen forhøyninger eller fordypninger. Litografi er eksempel på plantrykk.	
plassering	places	http://w3id.org/lob/concept/2270	brukes i beskrivelsen for å angi lokalisering av bokbindets forskjellige deler		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
platestempel	plaques	http://w3id.org/lob/concept/4470	platestempel til å prege større områder på bokpermene i en bokpresse	Større hjørne- og midtstykker i en stemplet dekor er som regel også trykte med plater. Platestempler er brukt for blind- og gulltrykk på bokbind siden sent 1400-tall.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
pointillédekor			punkt- eller prikkemønster	Dekor brukt på bokbind.	<i>Bokband på Kungliga biblioteket</i> , Stockholm. https://www.flickr.com/photos/25300312@N08/collections/72157624849157725/
polering	polishing	http://w3id.org/lob/concept/2992	bearbeiding av et materiale for å gjøre overflaten glatt, jevn og blank	Ved bokbinding ble det brukt agatstener og/eller metallverktøy for å bearbeide overtrekksmaterialet eller andre overflater, ofte i kombinasjon med voks og varme for å få blanke snitt og overtrekk. Poleringen har ikke bare en dekorativ effekt, men bidrar også til å bevare og beskytte overflaten mot slitasje.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
polerings jern	polishing irons	http://w3id.org/lob/concept/3534	metallverktøy som ble varmet opp for å glitte overflaten på garvede skinn	Finnes rundet til bruk på bokrygger og sylindereformet til bruk på permene.	Language of Bindings
polert snitt	polished edges	http://w3id.org/lob/concept/1511	beskårne snitt polert med glitteverktøy og/eller voks	Både dekorerte og udekorerte snitt ble polert.	Language of Bindings
posebind	girdle-book bindings	http://w3id.org/lob/concept/3222	bind der skinnen på permens nedre kant ikke er slått inn, men forlenget slik at det danner en pose som ender i en knute	Også kalt posebok eller pungbok. Slike bind er kjent fra 1400-tallet laget av skinn, pergament eller fløyel. Posebind er ofte avbildet på samtidige malerier. Bindet ble festet med en hekte i beltet eller den ble båret i hånden. Det var lukket med spenner så det ikke skulle åpne seg og for å hindre støv å trenge inn.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
praktutgave			bokbind som er spesielt dekorert og påkostet		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
preget dekorasjon	embossed decoration	http://w3id.org/lob/concept/2310	resultatet av preging		Language of Bindings
preget metallpapir	metal-leaf embossing	http://w3id.org/lob/concept/3973	dekorert papir dekket av et lag metall som ved preging får mønster i relieff	Metallet er som oftest legeringer av uekte metaller.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
preget midtdekorasjon	tooled centres (decoration)	http://w3id.org/lob/concept/1676	større midtornament utført med flere mindre håndpregeverktøy	Se <i>midtornament</i> .	Language of Bindings
preget papir	embossed paper	http://w3id.org/lob/concept/3956	papir som er dekorert med preging og gitt en relieff-struktur		Language of Bindings
preging	embossing	http://w3id.org/lob/concept/1305	trykking der trykkbildet står i relieff, f.eks. gull- eller blindtrykk (2. Gaufrert papir. Papiroverflaten kan preges med forskjellig struktur, f.eks. lærstruktur eller hamret struktur.	Preging er typisk dekor på bokbind.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
primært overtrekk	primary covers	http://w3id.org/lob/concept/1515	trekk som dekker bokens rygg og hele eller deler av permen		
pris			pris på bok eller bokbind, hvis nedtegnet på f.eks. forperm eller forsats		
privatbind			Bind som er bundet på privat initiativ enkeltvis eller i små partier.		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
proveniens			navn på bokens eier		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
påfuglmarmorert papir	peacock marbled paper	http://w3id.org/lob/concept/4653	dekorert papir i marmoreringsteknikk med mønster med tett nærstående former som minner om påfuglfjær		Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
påkostet standard			kategorisering av et bokbind med påkostet standard	f.eks. helbind i skinn eller fløyel med beslag og lukkemekanismer, heldekkende gulldekor m.m.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
pålimt kapitélbånd	stuck-on endbands	http://w3id.org/lob/concept/2540	ferdig bearbeidet kapitélbånd limt til ryggen slik at den øverste delen er synlig som en kant over bokryggens hode og fot.	Den øverste delen utgjør et dekorativt element, mens den nedre delen av båndet utgjør en fóring. Innenfor tysk håndverkstradisjon ble pålimte kapitélbånd allerede brukt på 1500-tallet. Disse kapitélbåndene er brodert med tråd på pergamentstrimler som er limt i hode og fot på bokens rygg. Pergamentstrimlene var lengre enn bokryggen og endene ble klebet til permens utsider, senere til permens innsider. Pålimte kapitélbånd er tegn på økonomisering av fremstillingen; de aller enkleste typene består av brette malte papirstrimler som er klebet til endene på bokblokkens rygg.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
påsetting av ny rygg	rebacking (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/1536	vanlig reparasjon på bind når permene har løsnet, nytt materiale monteres under original rygg		Language of Bindings
rammebind	frame covers	http://w3id.org/lob/concept/1345	bind hvis overtrekksmateriale på rygg og permkanter til sammen utgjør en ramme på permen		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
rektangulær rammedekor	rectangular frames	http://w3id.org/lob/concept/1539	dekorativt element som kan være preget, tegnet eller malt og som reflekterer bokens rektangulære form		Language of Bindings
relieff	relief (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/4002	et skulpturarbeid der motivet er delvis opphøyd og framhevet i forhold til et plant underlag eller en bakgrunnsflate	Relieff forekommer som dekorasjon på bokbind f. eks. i medaljonger på forpermen.	Language of Bindings
relieff-trykkplater	relief printing plates	http://w3id.org/lob/concept/4670	trykkplater skåret i relieff der mønsteret presses inn i materialoverflaten	Relieff trykkplater er enten positive eller negative avhengig av om de trykker mønsteret eller bakgrunnen til mønsteret.	Language of Bindings
remmer	straps (fastening components)	http://w3id.org/lob/concept/3411	remser eller bånd av relativt sterkt materiale (skinn, pergament) som utgjør en del av en lukkemekanisme enten alene eller som del av en spenne	Remmer har varierende bredde og kan også bestå av flere sammenklistrede lag av skinn og pergament. En del remmer er dekorerte.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
remplate	strap plates	http://w3id.org/lob/concept/3049	del av lukkemekanisme, liten som regel rektangulær metallplate som fester remmen til permen med stifter		Language of Bindings
renessanse, dekor			stilart med utspring i italiensk arkitektur og møbelkunst på 1500- og 1600-tallet.	renessanse er den åndelige strømning som oppstod i Italia på 1300- og 1400-tallet, og som gjenopplivet interessen for antikkens kultur.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
restaurert rygg	rebacking (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/1536	utbedring på bind der en eller begge permene har løsnet	Det opprinnelige ryggvertrekket løftes av og nytt materiale føres inn under det opprinnelige overtrekket langs permene bakkant. Den opprinnelige ryggen blir så montert over den nye.	Language of Bindings
rett, løpende hefting			heftemetode der heftetråden føres inn og rundt heftbindene i hvert legg		Nina Hesselberg-Wang
revne kanter	rough-trimmed edges	http://w3id.org/lob/concept/1549	resultatet av en handling som gir kantene av en komponent, for eksempel papir, et visst utseende	Bokblokkens kanter kan være revet som et alternativ til beskjæring. Andre komponenter i innbindingen kan også være revet f.eks. ansetningsfalsen. Måten kanten er tilpasset, kan si noe om bokbindernes individuelle arbeidsmetode. Se <i>skåret kant</i> .	Nina Hesselberg-Wang
riflet papir	laid paper	http://w3id.org/lob/concept/2939	opprinnelig håndlaget papir med riflet struktur der bunn- og kjedelinjer fra papirformen vises	Se <i>håndlaget papir</i> .	Haakon M. Fiskaa, <i>Norske papirmøller og deres vannmerker 1695 - 1970</i> . Oslo 1973
ring, del av lukkemekanisme			metalldel som er feste til forkanten av begge permene med ringer som kan låses ved at en stang tres i gjennom dem		Gerd Færden, "Bokbeslag fra Storhammarstranda", i: <i>Fra Kaupang og bygd</i> . Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden, 1995
rokoko, dekor			Stilart ca. 1730–80, som etterfulgte barokken og kjennetegnes ved letthet, mykhet og bevegelse	Brukt som dekor på bokbind.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
romansk, dekor			middelalderisk bygningsstil med rundbuen som det karakteristiske element	Brukt som dekor på bokbind.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
rombemønster, dekor			mønster av diagonale ruter		Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
rulle	rolls (tools and equipment)	http://w3id.org/lob/concept/1548	dekorstempel i form av rulle	Rullens ytterste kant er gravert med en linje eller dekorativt mønster. Rullen presses mot overtrekksmaterialet og etterlater seg et kontinuerlig avtrykk i materialet.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no); Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
rund rygg	round spine	http://w3id.org/lob/concept/1550	bokrygg hvis form er ca. 1/3 av av en sirkel		J.A. Szirmai, <i>The Archeology of medieval bookbinding</i> . MPG Books Group, UK, 2011
rundet rygg	rounded spine	http://w3id.org/lob/concept/1551	ryggen rundes for å utligne økning i ryggens tykkelse som oppstår p.g.a. heftetråden	Den overskytende tykkelsen bankes ut i falsar som permene legges an mot.	Language of Bindings
runding av bokryggen	rounding	http://w3id.org/lob/concept/3754	teknikk for å gi bokblokkens rygg en rund fasong ofte med hjelp av hammer		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998; Language of Bindings
russlær	russia leather	http://w3id.org/lob/concept/2910	egenartet, duftende skinnkvalitet som stammer fra Russland	Råvaren er dels lette huder, kalv, får og geit, dels lettere skinn, lam og kid. Garvemetoden er både vegetabilsk og mineralisk. Russlærlukten skyldes tilsetning av spesielle aromatiske stoffer under garvingen og fargingen eller fettingsprosessen. Disse stoffene fremstilles hovedsakelig av bjørkebark, ofte sammen med vidjebark eller ekstrakt av bjørkebark. Ved riktig preparering kan lukten holde seg i årevis. Russlær er etter hvert blitt fremstilt også i andre land.	<i>Russlær</i> . (2009, 15. februar). I Store norske leksikon. Hentet 9. november 2017 fra https://snl.no/russl%C3%A6r
rutemønster, dekor			mønster som regel i blindpreg der parallelle linjer krysser hverandre i 90° vinkel		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
rygg	spine (place)	http://w3id.org/lob/concept/3810	den delen av boken som ved hefting eller annen metode holder leggene eller bokblokkens blad sammen	Termen omfatter både en bar og en overtrukket rygg. Ryggens motstående side er forkanten.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
rygg og frontovertrekk	spine and fore-edge covers (cover features)	http://w3id.org/lob/concept/4672	overtrekksmateriale som bare er montert på bokens rygg og i forkant på permene		Language of Bindings
ryggbeslag			beslag plassert på bindets rygg	Beslag er laget av skinn, ben eller tre, og de fungerer som forsterkning av rygg og hefting.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ryggbind	quarter covers	http://w3id.org/lob/concept/1530	bind med ett overtrekksmateriale på ryggen og ett annet materiale på permene, alternativt ett overtrekksmateriale på ryggen i kombinasjon med perm uten overtrekk		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ryggfals	spine-folds	http://w3id.org/lob/concept/1622	brett på falsede legg eller forsats gjennom hvilke bokblokken blir heftet		Language of Bindings
ryggfelt	spine panels	http://w3id.org/lob/concept/1621	områder på ryggen som ligger mellom heftbindene og ryggens hode og fot	Hvis feltet deles i to av kjedesting, kalles det for halvfelt.	Language of Bindings
ryggfeltfôring	panel spine lining	http://w3id.org/lob/concept/1479	rektangelformede fôringer som mer eller mindre eksakt dekker området mellom ryggfalsene og to motstående heftbind	Fôringene i hode og fot går helt ut fra øverste og nederste heftbind.	Language of Bindings
ryggfôring	spine linings	http://w3id.org/lob/concept/1619	forsterkning i bokryggen som gjør at boka holder formen lenger	Ryggfôringer forekommer i en mengde varianter, som kan avsløre geografisk opprinnelse. De kan være laget av papir eller tynt stoff i en eller flere biter, og de kan dekke hele eller deler av ryggen og ha forlengninger.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998; Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
ryggfôring, forekomst			om ryggfôring forekommer		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ryggfôringens form			beskrivelse av ryggfôringens form	For eksempel panelfôring eller kamfôring.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ryggfôringens materiale			beskrivelse av ryggfôringens materiale	For eksempel papir eller tekstil.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ryggfôringens tilstand			beskrivelse av ryggfôringens tilstand	For eksempel intakt, spor etter, mangler.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ryggfôringsforlengelse	spine-lining extensions	http://w3id.org/lob/concept/1623	forlengelse av ryggfôringer og kapitêlbånd som stikker utenfor ryggenes bredd og som er festet til permene, ansetnings- eller forsatspapir eller som er frie		Language of Bindings
rygginnslag			innslag av overtrekksmaterialet ved ryggenes hode og fot	På bøker med skinnovertrekk kan rygginnslaget være bearbeidet, såkalt dandering. Se <i>dandering</i> .	Nina Hesselberg-Wang
ryggkomponenter	spine components	http://w3id.org/lob/concept/3305	alle deler som er brukt i konstruksjonen og utformingen av bokblokkens rygg		Language of Bindings
ryggløse bind			bind som tilsynelatende bare har renskårete kanter og hvor man ikke kan se forskjell på bokblokkens forkant og rygg	For eksempel trekkspillbind som har en perm på hver side av bokblokken. (Kilde: HS) En variant av denne innbindingsformen ble utført i England omkring 1700. På disse bindene er ryggkanten skåret og forgyllt, slik at den ser likedan ut som forsnittet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
rygg-mot-rygg bind	multiple bookblock bindings	http://w3id.org/lob/concept/1450	bind med to eller flere bokblokker som deler felles midtperm og som er festet i den høyre falsen på hver bokblokk	Bindet er bygd og bokblokkene er stilt mot hverandre slik at ryggen på den ene bokblokken ligger langs med framkanten på den andre bokblokken. Det er vanligst med to bokblokker bundet på denne måten, men tre bokblokker forekommer også. Rygg-mot-rygg bind kan også kalles <i>tvillingbind</i> . Se <i>tvillingbind</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ryggovertrekk	spine covering (cover features)	http://w3id.org/lob/concept/1616	overtrekk som dekker bokens rygg		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ryggsteg	spine creases	http://w3id.org/lob/concept/1617	avstand mellom rygg og perm i et løsbind som gir plass til overtrekket, slik at det skal passe rundt bokblokkens rygg		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998; Language of Bindings
ryggtitler	spine titles	http://w3id.org/lob/concept/4189	titler som er skrevet, trykket eller preget på bokens rygg		Language of Bindings
råhud	raw hide	http://w3id.org/lob/concept/3225	ugarvet, skinn eller hud der kjøtt og hår er fjernet	Strimler av råhud brukes av og til på bokbind, men det er for stivt til bruk som overtrekk.	Language of Bindings
saffian			fåre- og kalveskinn garvet som marokin	Se <i>marokin</i> .	<i>Saffian</i> . (2009, 15. februar). I Store norske leksikon. Hentet 9. november 2017 fra https://snl.no/saffian
saging	sawing	http://w3id.org/lob/concept/4065	prosess der et stykke tre deles ved hjelp av en sag enten for hånd eller mekanisk		Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
samlebind	composite textblocks	http://w3id.org/lob/concept/1257	bok som inneholder flere forskjellige tekster som er bundet sammen i et bind		Language of Bindings
samtidig bind			et bind eller et bindsupplement som er fremstilt stort sett på samme tidspunkt som selve boktrykket	Da handel med bøker før i tiden ikke gikk så raskt som i våre dager, kan man betrakte bøker som er bundet inn inntil 15 år etter trykking som samtidige. I Norge kan denne perioden forlenges til 20 år.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
samtidig med bindet			noe som er tilført boken på den tiden den ble bundet, f. eks. et sekundært overtrekk		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
segl	seals	http://w3id.org/lob/concept/3448	et stykke voks, lakk eller bly som blir varmet opp og preget med en signet på et dokument for å garantere ekthet		Language of Bindings
sekundært overtrekk	secondary covers	http://w3id.org/lob/concept/1562	overtrekk som ligger utenpå et primært overtrekk, for å beskytte eller forskjønne bindets primære overtrekk	Eksempel på sekundære overtrekk er tekstiler som kles utenpå det primære overtrekket. Sekundære overtrekk fra senere tid dokumenteres som bindsupplement. Et sekundært overtrekk er, i motsetning til varetrekk, festet i eller på bindet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
sekundært ryggovertrekk	secondary covers	http://w3id.org/lob/concept/1562	sekundært overtrekk som dekker bokryggens primære overtrekk	Sekundære ryggovertrekk er relativt vanlig. Med tiden har boeiere limt på nye overtrekk på bokryggene for å beskytte, skape enhet og markere bokens innhold.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
semédekor			au semé er en dekorstil i gulltrykk bestående av mange små dekorelementer spredt utover på bokbindet		<i>Bokband på Kungliga biblioteket</i> , Stockholm. https://www.flickr.com/photos/25300312@N08/collections/72157624849157725/
semskarving	oil-tanned skin	http://w3id.org/lob/concept/1456	garveprosess som anvender olje eller tran	Karakteristisk for semskarvingen er den gulaktige fargen skinnen får, og at det blir vaskbart. Råmaterialet til semsket skinn er vesentlig slitesterke viltskinn av gemse, hjort, rådyr og reinsdyr. Etter hvert er også saue- og lammeskinn blitt brukt. For å gjøre skinnen mykt, smidig og porøst fjernes narven før garvingen. Fibrene under narven blir slipt på sandsteiner og bearbeidet med smergel, hvorved skinnen får sitt særegne matte, fløyelsaktige utseende. Se også <i>chamois</i> .	Henrik P. Thommessen. (2009, 14. februar). <i>Garving</i> . I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/garving
semsket skinn			tynt, mykt skinn som er resultatet av semskarving	Semsskinnet eller vaskeskinnet som fås er bløtt og smidig og brukes spesielt til pusseskinn og myke lærvarer, f.eks. hansker.	Henrik P. Thommessen. (2009, 14. februar). <i>Garving</i> . I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/garving
senere bind			bind som ikke kan betraktes som samtidig med den trykte bokblokken		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
senere enn bindet			noe som er tilført boken etter at den opprinnelig ble bundet		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
separate forsatsblad	endleaf units	http://w3id.org/lob/concept/2887	enkle eller sammensatte forsatsblad som er heftet til bokblokken som et eget legg		Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
sideheftede strukturer	stiched structures	http://w3id.org/lob/concept/3306	strukturer der heftetråd e.l. er tredd gjennom hull i den indre margin på hele bokblokken		Language of Bindings
sidehefting	stiching (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/1648	hefteteknikk som utføres langsetter og fra utsiden av ryggen på bokblokken	Heftetråden løper i hull som går tvers gjennom indre margin på alle arkene i bokblokken. Hullene kan være stukket ut med syl på forhånd.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upublisert]
signatur			merkning (med forbokstaver, initialer)	En signatur på et bokbind kan være en oppstillingssignatur eller et eiermerke i form av initialer. Det siste var vanlig på forpermen på bøker bundet i svineskinn i Tyskland på 1500- og 1600-tallet. Se <i>initialer</i> .	<i>Norsk Riksmålsordbok</i> (Ordnnett.no)
silhuettstensiler, dekor	silhouutte stencils	http://w3id.org/lob/concept/4500	objekter plassert på den overflate som skal dekoreres og som blir sprinklet over med farge	Objekter kan for eksempel være blader fra trær. Når bladene fjernes, etterlater de seg silhuetter av sin form på den dekorerte flaten.	Language of Bindings
silke	silk (fibre)	http://w3id.org/lob/concept/2468	tekstil vevd av fine, lange proteintråder fra silkeormens kokong	Silkebind forekommer gjerne på almanakker, oppbyggelseslitteratur, avhandlinger og dedikasjonsbind. Silke kan også brukes som forsats i bøker.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upublisert]
siselering	gauffering	http://w3id.org/lob/concept/1355	teknikk som består i å behandle en metalloverflate for å få fram dekorative mønstre ved bruk av meisel og punsel	Siselering er særlig vanlig på håndarbeidede sølvgenstander, som for eksempel bokspenner.	Fie von Krogh. (2015, 6. oktober). <i>Siselering</i> . I Store norske leksikon. Hentet 10. november 2017 fra https://snl.no/siselering
siselerte snitt		-	snitt som er dekorert med siselering	Siselerte gullsnitt var vanlig på finere norske bind på 1600-tallet, og forekommer gjerne på religiøse bøker som salmebøker og bønnebøker.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upublisert]
sjablongmalt dekor	stencilled decoration	http://w3id.org/lob/concept/1641	dekoreringsteknikk der matriser med utskåret mønster legges på papir, tekstil eller boksnett og mønsteret overføres ved å spraye eller male farge over med pensel	Mønsteret kan gjentas ved at man flytter på sjablongen. I sin tidligste europeiske form utgjorde sjablongmalt papir basis for bronsert papir og brokadepapir (fra ca. 1690). På 1920 /30-tallet var sjablongmalt påair svært utbredt og ble maskinelt fremstilt.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch.</i> Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
sjirting			tett bomullstoff som særlig blir brukt til bokbind	Sjirting er tilsatt fyllstoff, appretur, for at limet ikke skal trenge igjennom.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
skadet			komponenten som beskrives har på en eller annen måte mistet sin funksjon	Eksempler på at bindet er skadet kan være sprekker eller rifter i overtrekksmaterialer og forsatsblad, løsnete permer, kapitélbånd eller bind. Andre eksempler på skader er vann, brann og muggskader som har påvirket bokens materielle form og funksjon.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upublisert]
skillpaddeskall	tortiose shell	http://w3id.org/lob/concept/2444	det gjennomskinnelige delen av skallet på en skillpaddeart	Skillpaddeskall forekommer i gult til gullrødt med mørkere flekker og kan under varme presses til jevne plater eller smeltes sammen til en større flate (HS). Materialet forekom i tidlig orientalsk kunståndverk og ble på 1600- og 1700-tallet brukt som permer på bokbind, særlig på bibler, salmebøker og oppbyggelseslitteratur (HS). Det er forbudt å bruke skillpaddeskall i dag.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS.</i> Borås, 2013.[Upublisert]

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
skinn	animal skin	http://w3id.org/lob/concept/2293	hud fra dyr som får, kalv eller geit som kan behandles gjennom ulike garvings- og konserveringsprosesser, slik at det unngår forråtnelse samtidig som det bevarer sin naturlige styrke, smidighet og bøyelighet	Skinn er hud fra unge eller mindre dyr som kalv, får eller geit. Hud fra disse dyrene ble i eldre tid garvet vegetabilsk der tannin i bark fra eik og gran ble mye brukt. Man kunne også garve med alun. I bokbinding har skinn blitt anvendt som overtrekkmateriale, perm materiale, føringer, heftbind m.v. Skinn har ulike fiberstrukturer avhengig av dyrets art, i narven (skinnets hårside) danner fiberstrukturen et mønster som kan identifisere dyrets art. Mønsteret består av årer og linjer i svak relieff, i kombinasjon med små hull fra hårsekkene. Skinn benevnes etter dyrets art hvis dette er identifisert. De vanligste skinnene som brukes ved bokbind er geit, får, kalv og svin. Lær er et overordnet begrep for garvede huder. Se <i>lær</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
skinn, bearbeiding			tilberedning av skinn for å gjøre det mykt og holdbart		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
skinnetikett			etikett laget av skinn		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
skinnperm			permer laget av skinn		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013. [Upubliseret]
skinnpålegning			skinnbiter av forskjellige farger og form som brukes som dekorasjon på bokbind	Kalles også for applikasjon.	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
skjell			muslingskall	Brukt som dekor på bokbind.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
skjellgull	shell gold	http://w3id.org/lob/concept/1594	bladgull som er revet til et pulver og blandet med honning eller et annet bindemiddel	Skjellgull påføres på bokbind med pensel. Det skiller seg fra bladgull ved å ha et mer kornet utseende. Navnet stammer fra måten det opprinnelig ble oppbevart på; i et skjell.	Language of Bindings
skjellmarmorert	shell marbled	http://w3id.org/lob/concept/4657	marmorgrunnen dekkes fullstendig av små fargedråper, fargeflekkene er merkbart lysere i kantene enn i midten og gjennom fortetting ådres mellomrommet mellom fargeflekkene	Se <i>marmorering</i> .	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> , Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
skjellsølv	shell silver	http://w3id.org/lob/concept/3017	bladsølv som er revet til et pulver og blandet med honning eller et annet bindemiddel	Skjellsølv påføres på bokbind med pensel. Det skiller seg fra bladsølv ved å ha et mer kornet utseende. Navnet stammer fra måten det opprinnelig ble oppbevart på; i et skjell.	Language of Bindings
skjerfede innslag	pared turn-ins	http://w3id.org/lob/concept/3717	tykkelsen på innslagene kanter reduseres med en skarp énegetten kniv	Skjerfingen kan foregå på begge sider av skinn og tykkelsen reduseres gradvis ut i kanten til syltynt. På 1700-tallet var innslagene på Nord-Europeiske bind skåret fra narvsiden i en brattere vinkel enn det som er vanlig ved skjerfing.	Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
skjerfing	paring	http://w3id.org/lob/concept/1486	å redusere tykkelsen på skinnets kanter	Utføres med med en énegget svært skarp skjervekniv eller skjervefemaskin. Skinnen ble som regel skåret fra kjøttiden, slik at narven ble beholdt intakt.	Language of Bindings
skjerfkniv			énegget kniv til å tynne materialkanter, som regel på skinn		Nina Hesselberg-Wang
skre			skrånkjære	"Å skre pappen" : å kutte litt av hjørnene på pappen ved ryggfalsen, slik at ikke skinnen sprekker når man danderer.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
skrivemedium	writing materials	http://w3id.org/lob/concept/3742	middel til å skrive med	For eksempel blyant , tusj, blekk.	Nina Hesselberg-Wang
skrånkårede permkanter			jevne, vinklede faser skåret eller høvlet i permens kanter	Vinkelen, bredden og dybden på de skrånkårede kantene varierer sterkt. Som regel er de utført på permens yterside, men forekommer også på innsiden. Se avfaset kant.	Language of Bindings
skulder	shoulders	http://w3id.org/lob/concept/1595	den bankede falsen på ryggen som stikker utenfor tykkelsen på resten av bokblokken	De ytterste leggene på bokryggen bankes ut og ned for redusere økning av tykkelsen på ryggen som er forårsaket av heftestråden. Se <i>falsebanking</i> .	Language of Bindings
skåret kant			beskrivelse av en handling som gir en komponent et visst utseende, i likhet med revet	Måten kanten er tilpasset, kan si noe om bokbindernes individuelle arbeidsmetode. Se <i>revet kant</i> .	Nina Hesselberg-Wang
slisser	slots	http://w3id.org/lob/concept/1607	smal åpning i overtrekket på den ene permens som utgjør en del av en lukkeanordning, der en klaff kan stikkes inn		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
smussomslag	dust wrappers	http://w3id.org/lob/concept/1300	løst omslag med innbretter rundt bokpermen	Smussomslag ble tatt i bruk på 1830-tallet. Det eldste kjente er til "Heath's keepsake", London 1833. Baksiden blir ofte brukt til vaskeseddeltekst o.a., eller slik tekst er trykt på innbretten, som bør være så brede som mulig, minst 2/3 av av bokens bredde.	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
sneglehusmarmorering, dekor			en type kammarmorering med spiralformede dekorelement fra rokokkostilen brukt på overtrekkspapir og boksnitt	Se <i>marmorering</i> .	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> , Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
snitt	cut edges	http://w3id.org/lob/concept/1273	de tre renskårne kantene på en bokblokk	Se <i>bokblokkens kanter</i> .	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
snitt skjæring	edge cutting	http://w3id.org/lob/concept/1301	beskjæring av bokblokkens snitt for å gjøre dem glatte og forberede dem for dekorering		Language of Bindings
snittdekor			dekor på bokens snitt	Dekor kan være snittmaleri, forgylling med eller uten siselering, farging, marmorering eller sprinkling.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
snittdekor, plassering			plassering av snittdekoren	F. eks. på toppsnittet, forsnittet eller bunnsnittet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
snittmaleri			ornamenter, portretter, landskapsbilder og lignende malt på snittet	Et snittmaleri kan bare sees når bokblokken bøyes slik at bladene ligger i vifteform. Det finnes eksempler på snittmalerier fra midten av 1600-tallet til langt ut på 1800-tallet.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
snittmaleri under gullsnitt			gull lagt over et snittmaleri	Se <i>snittmaleri</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
spaltskinn			skinn laget av hud og spaltet på langs i to eller tre lag	Prosessen fører til at fibre skjæres av og skinnen blir dårlig og like lett å rive i stykker som papir.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
speilbind			bindekor i form av et midtfelt på bokbindets for- og bakside, som regel i en annen farge/sprengt enn resten av bindet	Også kalt Holbergbind. Dekoren kom først til Danmark fra England i første halvdel av 1700-tallet, og spredte seg til Norge i siste halvdel av 1700-tallet.	Ingrid Ilsøe, "Bogundersøgelser II 1710-1740", i <i>Fund og Forskning 35 (1996)</i> ; Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
spenne med hengsel			låsemekanisme i metall utstyrt med hengsler		Gerd Færden, "Bokbeslag fra Storhammarstranda", i: <i>Fra Kaupang og bygd</i> . Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden, 1995
spor etter			spor som vitner om komponenter som mangler, men som tidligere har eksistert	Det kan f.eks. dreie seg om rivekanten etter et forsatsblad eller der man ser hull etter stifter fra et beslag.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
sprenging, dekor	sprinkling (technique)	http://w3id.org/lob/concept/1628	spruting av flytende farge på en overflate som skal dekoreres	Sprengning ble tidligere utført ved å stryke en pensel dyppet i farge over en jernstang, men i senere tid brukes en litt stiv kost som dyppes i fargen og dras over en metallrist.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
sprengt dekor	sprinkled (decoration)	http://w3id.org/lob/concept/2335	prykkete dekor fremkommet ved spruting av farge	Dekor ved sprengning ble gjerne utført på bokens skinnpermer, enten på hele permen eller på deler av permen. Særlig feltene i speilbind kunne være sprengt. Man kunne også sprengne snittene i forskjellige farger. Teknikken ble brukt fra 1600-tallet og fram til midten av 1800-tallet. Størrelsen på dråpene varierer kraftig fra knapt synlige små prikker til større flekker.	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
sprengt papir	sprinkled paper	http://w3id.org/lob/concept/3988	papir som er dekorert med med dråper av farge jevnt fordelt over hele overflaten	Å sprengte papir er en av de eldste formene for dekorteknikk og ble fremstilt av både bokbindere selv og av kommersielle produsenter. De vanligste formene kalles agatsprengt, Gustavsprengt eller Kiebitz-papir. Til gruppen sprengt papir hører også papir med mønster som imiterer tre og "trädrot", et mønster der dråpene flyter ut i renner som ligner materialet på tre og kalles tresprengning.) Fargen og størrelsen på dråpene varierer.	Language of Bindings; Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
stang	rivets	http://w3id.org/lob/concept/3390	kort metallpinne som er felt inn i den delen av en bokspenne som er feste til forpermen	Stangen utgjør den passive delen av lukkemekanismen der den aktive delen, kroken kan hektes på.	Gerd Færden, "Bokbeslag fra Storhammarstranda", i: <i>Fra Kaupang og bygd</i> . Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden, 1995
steg	spaced joints	http://w3id.org/lob/concept/3246	avstand mellom løsrugg og permkant på lavfalsede bøker, som gjør det mulig å åpne permen		Language of Bindings
stempel	tools and equipment	http://w3id.org/lob/concept/1186	pregeverktøy til å lage avtrykk med	Avtrykket kan være et merke, et mønster, bokstaver mv. Stempler av forskjellig slag ble brukt i dekor av bokbind, papirdekorering m.m. (NHW)	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok (fra Ordnett.no)</i>

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
stempel, type			stemplets type	F.eks. håndstempel eller rulle.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
stempeltrykk	tooled impressions	http://w3id.org/lob/concept/1675	preg i materialets overflate laget med et pregeverktøy		Language of Bindings
stempeltrykking	tooling (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/2360	høytrykksteknikk der graverte eller støpte stempler presses (for hånd eller i en presse) på et bokbinds overtrekksmateriale for å lage dekor	Teknikken omfatter både blind- gull/sølv- og blekktrykk som brukes for å framstille titler og dekor på bindet.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
stempeltrykt dekor	tooled decorations	http://w3id.org/lob/concept/1678	dekor utført ved preging med mønstrede pregeverktøy enten blindt eller med metallfolier		Language of Bindings
stift	nails	http://w3id.org/lob/concept/3156	liten metallspiker med hode som fester metallbeslag til permen		Language of Bindings
stiftede innslag	nailed turn-ins	http://w3id.org/lob/concept/1451	innslagene på overtrekket er stiftet fast i permen		Language of Bindings
stiftet bokblokk	stiched bindings	http://w3id.org/lob/concept/1646	bokblokk holdt samlet ved hjelp av metalltråd i ryggen (ryggstifting) eller fra siden (sidedstifting eller falsstifting)		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998.
stifting	nailing	http://w3id.org/lob/concept/4045	bruk av stift for å føye et element sammen med et annet		Language of Bindings
stivbind			trådheftet bok med papp og gas klebet rett på forsats og skåret uten formeringer		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
strie			eget navn på overtrekksmateriale av stoff vevd av lin, hamp, bomull eller kunstfiber med en litt grov overflatestruktur	Appretur forekommer bare på baksiden. Appreturen er ofte dekket med et tynt papirlag.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
stukket kapitélbånd	primary sewing (endband techniques)	http://w3id.org/lob/concept/4122	kapitélbånd festet til ryggen ved at tråden med jevne mellomrom stikkes ned i bokblokkens legg, slik at det utgjør et vesentlig strukturelt element	Stikkingen er en egen operasjon og tilhører ikke bokblokkens hefting.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
støping (av bokspenner)	casting	http://w3id.org/lob/concept/2844	prosess for å lage bokspenner ved å helle flytende metall i støpeformer	Delene kunne deretter dekoreres for hånd ved gravering, siselering, boring og polering.	Language of Bindings
størrelse			bokens omfang d.v.s. høyde, bredde og tykkelse angis i mm.		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
supereklibris	supralibros (information objects)	http://w3id.org/lob/concept/3452	eiermerke, ofte med heraldisk motiv plassert på permene eller på utsiden av en bok	Supereklibris kan utformes på forskjellig vis og være del av en større dekorasjon i tillegg til å gi informasjon om eierskap.	Language of Bindings
svineskinn	pigskin	http://w3id.org/lob/concept/1503	hud av unge svin som enten er garvet, alungarvet eller laget pergament av	Svineskinn identifiseres gjennom den karakteristiske grupperingen av hårsekker i narven, der de forekommer i grupper på tre. Narven har et mønster med tydelig ådring som løper på kryss og tvers i et regelmessig mønster. Hvitgarvet svineskinn var et vanlig overtrekksmateriale i den protestantiske delen av Europa på 1500- og 1600-tallet. Alungarvet svineskinn egner seg ikke så godt for gulltrykk. Den vanligste formen for ornamentering er derfor blindtrykk.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
syl	awl	http://w3id.org/lob/concept/4914	redskap bestående av en stålspiss med håndtak av tre eller plast	Syl benyttes til stikking av huller i lær, tre, papp el.l.	Syl. (2017, 2. mai). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/syl

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
sølv	silver (metal)	http://w3id.org/lob/concept/2420	edelt hvit- el. gråligglinsende metall	Grunnstoff med kjemisk symbol Ag.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangensteen: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordnett.no)
sølvtrykking	silver tooling (techniques)	http://w3id.org/lob/concept/3827	preging der man bruker bladsølv eller annet hvitt metall for å få et avtrykk i sølv	Sølvtrykking brukes som dekorteknikk på bokbind. Se <i>gulltrykk</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
tapp for hektering	edge pins	http://w3id.org/lob/concept/1304	del av låsemekanisme, utformet som en kort pinne som sitter på beslaget på permens overside, og som hekteringen festet i bokremmen, kan hakes på	Tappen er som regel av metall eller ben.	Gerd Færden, "Bokbeslag fra Storhammarstranda", i: <i>Fra Kaupang og bygd</i> . Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden, 1995
teknikk	techniques	http://w3id.org/lob/concept/2283	metodisk fremgangsmåte, praktiske regler som følges og er nødvendige, særlig ved frembringelse og utøvelse av kunst, i håndverk ell. annen faglig virksomhet	Praktisk ferdighet, rutine hos kunstner, hos utøver av håndverk, annen yrkesmessig virksomhet.	<i>Teknikk</i> . (2015, 2. november). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/teknikk
tekstblokk	textblock	http://w3id.org/lob/concept/1663	alle skrevne eller trykte blad eller legg i en ubundet eller bundet bok som er blitt samlet i en fysisk enhet	En tekstblokk inkluderer ikke forsats eller skilleark.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
tekstblokkssammenføyning			teknikk for å sammenføye leggene i en bok	Sammenføyning av tekstblokken kan gjøres med nål, tråd og evt. heftbind av løse blad eller legg til en bokblokk. Det finnes en mengde ulike måter en tekstblokk er føyet sammen på; heftet på bind, heftet uten bind, sideheftet og tredd. Sammenføyningen kan også gjøres med lim eller klister som kalles limbind.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
tekstil	textile	http://w3id.org/lob/concept/2470	materiale fremstilt av tekstilfiber, som kan komme fra vekst- eller dyreriket	Vevde tekstiler som silke, fløyel og lerret er blitt brukt som overtrekksmateriale på bokbind siden middelalderen. Silketekstiler kan forekomme på fine og kostbare bind, mens lerret er blitt brukt på mindre kostbare bind. Tekstil fikk størst betydning som overtrekksmateriale fra 1830-tallet med introduksjon av sjirting, en limbehandlet og glittet bomullslerret.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
tekstiletikett			etikett av tekstil		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upubliseret]
tekstområde	text areas	http://w3id.org/lob/concept/4583	område på en side med skrevet, trykt eller illustrert innhold innenfor fire marger		Language of Bindings
Term	Engelsk oversettelse	LoB kode	Definisjon	Kommentar	Kildehenvisninger
tett hefting	pack sewing	http://w3id.org/lob/concept/3149	heftemetode der heftetråden føres flere ganger rundt heftbindene for å fylle ut gapet som kan oppstå mellom hvert legg	Jo tettere hefting, jo mindre fleksibel blir bokblokken å åpne. Tett hefting var vanlig under middelalderen, men utgjør et fordyrende ledd fordi heftingen tar lengre tid. Etter 1500-tallet ser man derfor sjelden denne heftemetoden.	Language of Bindings
tett sammenstilte heftbind	paired single supports	http://w3id.org/lob/concept/1477	separate bind som er plassert i nærheten av hverandre, men som heftes individuelt og ikke som doble bind		Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
tidsangivelse			tidspunkt for deler av eller hele bindets tilblivelse i relasjon til den trykte eller håndskrevne bokblokk/tekstblokk		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
tilstand			beskrivelse av i hvilken grad en bok/gjenstand eller deler av en bok/gjenstand er blitt bevart i sin opprinnelige form fra det tidspunkt den var ny		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
tinn			metallisk grunnstoff med kjemisk symbol Sn	Tinn brukes som materiale i beslag og bokspenner ofte i legering med andre metaller.	Tor Guttu, Dag Gundersen, Boye Wangenstein: <i>Stor norsk ordbok</i> (fra Ordboknett.no)
tittel	titles (features)	http://w3id.org/lob/concept/4184	kort navn på publikasjon, bilde e.l., som antyder innholdet		<i>Tittel</i> : overskrift. (2009, 15. februar). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/tittel_-_overskrift .
tittelbeslag	title frames	http://w3id.org/lob/concept/3072	rammer av metall som er festet til permens utside og som inneholder bindets tittel	Tittelen ble som regel skrevet på en lapp av pergament, og kunne være dekket av et beskyttende lag f.eks. en tynn skive av horn.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
tittelblad			blad foran i bok (ell. hefte) hvor tittel (og forfatternavn) er angitt		<i>Norsk Riksmålsordbok</i> (Ordboknett.no)
tittletikett	title label	http://w3id.org/lob/concept/1673	etikett med (en forkortet versjon av) tittel på boken	Tittletiketten kunne plasseres på bokens rygg eller perm.	Language of Bindings
toppsnitt	head edges (bookblock edges)	http://w3id.org/lob/concept/4741	bokblokkens øvre kant, i motsetning til fotsnitt		Language of Bindings
transvers fôring	transverse spine lining	http://w3id.org/lob/concept/1680	remser av fôringsmaterialer som dekker området mellom to heftbind og som strekker seg utover ryggen på hver side	Transvers fôring var vanlig på bøker med opphøyde bind.	Language of Bindings
treblokk	wooden blocks	http://w3id.org/lob/concept/4504	materiale til å skjære ut mønstre, ord eller bilder for å overføre ved hjelp av trykk til papir, tekstil eller andre materialer		Language of Bindings
tredd løsbind	tacketed binding	http://w3id.org/lob/concept/3061	løsbind som festes til bokblokken ved at endene på heftbind og kapitélbånd tres gjennom hull i løsbundet inntil ryggen på bokblokken	Vanlig sammenføyningsteknikk på enkle pergamentbind med løsbind.	Language of Bindings
tredd løsbind på heftet bokblokk	tacketed cases	http://w3id.org/lob/concept/4393	treingen kan utføres for å sammenfôye et allerede heftet innlegg med en løspenn		Language of Bindings
tredd løsbindsforsterkning	tacket reinforcement	http://w3id.org/lob/concept/1655	tredd løsbind med komplettering av et materiale som forsterker treingen, f.eks. skinn eller alungarvet skinn		Language of Bindings
trekkspillbind	concertina books	http://w3id.org/lob/concept/4806	sjeldent forekommende boktype i det 16. og 17. århundre	Bindet er uten rygg og består av to plater trukket med skinn. Platene holdes sammen av bånd eller spenner. I disse permene kan det settes inn flere (som regel seks) forskjellige trykk. Bindet lar seg åpne på forskjellige måter etter som det dreies.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
tremasse			mekanisk masse av trefiber til fremstilling av papir og kartong		<i>Tremasse</i> . (2009, 15. februar). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/tremasse

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
trepermer	wooden boards	http://w3id.org/lob/concept/3699	permer av treverk, som regel bøk eller eik	Treverk er blitt benyttet til perm materiale i bokbind siden tidlig middelalder. Fra 1600-talet blir trepermer først og fremst brukt på folianter d.v.s. til store og tunge bind som bibler, som helt frem til 1800-tallet ble bundet med trepermer. Trepermer i bokbind har som regel en kraftig dimensjon og er avfaset i kantene. Trepermer kan være satt sammen av flere trebiter, men er som regel gjort av heltre. En passende høy bit av trestammen (bøk eller eik) ble skåret delvis gjennom i vertikale skiver og fikk deretter tørke i lang tid (flere år). Ferdig tørket ble skivene tilberedt til permer. De var sjelden helt plane, men hadde en viss krumning - dette ble utnyttet slik at permens konkave sider ble lagt mot bokblokken for å motvirke spriking og gi bokblokken tett og god beskyttelse. Trepermer på 3mm eller under, kalles finér.	Ole Alkærsig (red.) <i>Bevaringshåndboken</i> . København, 1986
treplugg	wooden pegs	http://w3id.org/lob/concept/3711	for å sikre at permene festes ordentlig til bokblokken, brukes plugg av tre til å låse heftbindene som er tredd gjennom hull eller tunneller i trepermene		Language of Bindings
trerotdekorert papir			papir farget inn med en farge, som regel brun som deretter blir sprengt med sort eller mørkere brun farge vått i vått, slik at fargene løper i hverandret og danner et knutete åremønster à la rottre	Denne formen for dekor ble også brukt på skinn. Se <i>ådring</i> .	Susanne Krause und Julia Rinck, <i>Buntpapier - ein Bestimmungsbuch</i> . Dr. Ernst Hauswedell & Co. KG Verlag, Stuttgart 2016
tresnitt	wood cut		grafisk trykkekunne der avtrykket tas fra plate eller stokk utskåret i tre	Motivet skjæres ut i treets lengderetning. Se <i>høytrykk</i>	Tschudi-Madsen, Stephan. (2015, 22. mai). Tresnitt: trykkekunne. I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/tresnitt_-_trykkekunne
tresse	metal thread	http://w3id.org/lob/concept/2970	silkebånd med innvevde metalltråder, ofte gull eller sølvfargede		<i>Tresse</i> . (2009, 15. februar). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/tresse
trestikk			grafisk høytrykkekunne hvor motivet skjæres ut med en stikkel i en plate av endved (tverrved)	Teknikken sies å ha blitt oppfunnet av Thomas Bewick omkring 1750, men har vært brukt tidligere av bl.a. Albrecht Dürer. Den ble etter hvert den foretrukne metoden for gjengivelse av illustrasjoner i bøker og andre trykksaker. Til forskjell fra kobbersticket, kunne platene monteres i trykkpressen sammen med satsen, slik at tekst og illustrasjoner kunne trykkes i samme operasjon. Og til forskjell fra det eldre tresnittet kunne xylografiet med sine hardere plater både gi bilder med større detaljrikdom og tåle større opplag. Også kalt <i>xylografi</i> . Se <i>grafikk</i> og <i>tresnitt</i> .	<i>Xylografi</i> . (2016, 1. mars). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/xylografi
trevirke	wood	http://w3id.org/lob/concept/2480	trevirke, teknisk og kommersiell betegnelse på tre som råstoff for bearbeidings- eller foredlingsprosess		<i>Trevirke</i> . (2009, 15. februar). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/trevirke
trykkere	printers (actors)	http://w3id.org/lob/concept/3427	refererer til personer som arbeider innen kommersiell trykkevirksomhet	Se <i>grafikere</i> for kunstnere som lager grafiske trykk.	Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
trykking	printing	http://w3id.org/lob/concept/3183	teknikk for å lage identiske kopier av tekst eller bilder på en matrise som overføres til et materiale gjennom trykk		Language of Bindings
trykkmakulatur	printed waste	http://w3id.org/lob/concept/1523	kassert materiale innen den grafiske produksjonen	Makulatur forekommer som før i permer og omslag, som perm materiale, forsatsblad og overtrekk. Se også <i>håndskriftsmakulatur</i> .	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
trykte titler	printed titles	http://w3id.org/lob/concept/4195	tekst til titler som er trykt i en trykkpresse		Language of Bindings
tunge og sliss	tongue and slot	http://w3id.org/lob/concept/3075	lukkemekanisme for konvolutter der konvoluttens øvre del er formet som en tunge for å tres inn i en sliss i konvoluttens nedre del		Language of Bindings
tunge og stropp	tongue and strap	http://w3id.org/lob/concept/3076	lukkemekanisme for konvolutter der konvoluttens øvre del tres under en stropp som er festet til konvoluttens nedre del		Language of Bindings
tunnel	tunnels (board features)	http://w3id.org/lob/concept/1690	hule ganger eller spor boret ut i trepermer for treing og festing av bokblokkens heftbind	Tunnelene er boret parallelt inn i trepermen og ikke gjennom tykkelsen av permen.	Language of Bindings
tupper	tips	http://w3id.org/lob/concept/4240	hjørner ofte av pergament, festet ytterst på permhjørnene på kvartbind for å beskytte hjørnene når overtrekket var papir	Overtrekket skjæres til slik at tuppen på hjørnene synes. Kalles også tupper. Overtrekket kan dekke hjørneforsterkningene helt eller delvis.	Olav Røer, <i>Bokbinderboka. VK1 bokbind</i> . Oslo, c1998
tvunnede skinnstrimler	twisted cores	http://w3id.org/lob/concept/3705	bearbeiding av skinnstrimler ved at de tvinnes for å få en rund form		Language of Bindings
tvunnet heftbind	twisted sewing supports	http://w3id.org/lob/concept/1695	heftbind bestående av to eller flere skinnremser som er rullet eller tvunnet før bruk		Language of Bindings
tykkelse			bokens tykkelse måles fra forpermens utside til bakpermens utside, oppgis i mm		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
ubeskårete kanter	uncut edges	http://w3id.org/lob/concept/3840	råkantene i bokblokken er ikke beskåret		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
udekorerte snitt	undecorated edges	http://w3id.org/lob/concept/1700	snitt som kan være beskåret og polert, men som ikke har fått noen form for dekor		Language of Bindings
ull	wool hair	http://w3id.org/lob/concept/4506	lag av bløte, ofte krusete hår hos visse pattedyr	Brukes særlig som råstoff for garn til fremstilling av tekstiler.	<i>Norsk Riksmålsordbok</i> (Ordnnett.no)
underdimensjonerte komponenter	undersized	http://w3id.org/lob/concept/4091	deler som er for små i forhold til bokblokken, kan være permer, vareovertrekk, forsats og innlegg		Language of Bindings
usprettet bokblokk	bolts	http://w3id.org/lob/concept/4081	bretter i papiret som oppstår når trykkarkene falses til legg og som må sprettes eller skjæres opp for at boken skal kunne åpnes		Nina Hesselberg-Wang
utlignings-falser	compensating guards	http://w3id.org/lob/concept/1256	en type falser som settes inn i bokblokken for å utligne økning i tykkelsen, der det skal settes inn eller er satt inn en foldet plansje eller tabell		Language of Bindings
utside	outer (place)	http://w3id.org/lob/concept/3814	beskriver en komponent som vender utover i forhold til midten		Language of Bindings
utskutte formeringer	cover extensions	http://w3id.org/lob/concept/1265	forlengning av overtrekksmateriale/perm slik at det stikker utover bokblokkens/permens kant, og bøyes slik at formeringene beskytter bokblokkens snitt		Language of Bindings
utsparinger i permens kanter (låsmekanismer)	fastening bevel stops	http://w3id.org/lob/concept/4927	biter av permen skjæres ut for at lukkemekanismens deler skal kunne festes slik at de kommer i plan med permens overflate		Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
uåpnet bokblokk	unopened textblock	http://w3id.org/lob/concept/4230	bokblokk bestående av falsede kvartark eller mindre, der falsene i hode, fot eller foran ikke er blitt sprettet opp		Language of Bindings
uåpnet forsats	unopened endleaves	http://w3id.org/lob/concept/4234	forsats satt sammen av enkle falsede ark der falsene i hode, fot eller foran ikke er blitt sprettet opp		Language of Bindings
vannmerker	water marks	http://w3id.org/lob/concept/3092	figurer, bokstaver eller tall bøyet til av metalltråder og sydd fast eller loddet til papirformen	Vannmerket ligger som et opphøyet mønster på metallduken i papirformen. Papiret blir tynnere der hvor mønsteret ligger og kan betraktes i gjennomlys. Vannmerking ble opprinnelig brukt for å angi kvalitet og produsent av papiret, men ble senere påbudt for kontroll av papirskatt.	Haakon M. Fiskaa, <i>Norske papirmøller og deres vannmerker 1695 - 1970</i> . Oslo 1973
varetrekk	loose secondary covers	http://w3id.org/lob/concept/1429	et tilleggsovertrekk plassert over det egentlige overtrekket, og som kan være festet på mange forskjellige måter		Language of Bindings
vaskeskinn	chamois		bløtt og smidig skinn spesielt brukt til pusseskinn og myke lærvarer, f.eks. hansker	Som råvare brukes mest hud fra elg, rein, hjort, får og kalv. Kombinasjonsgarving med to eller flere garvestoffer, f.eks. krom og vegetabilsk.	<i>Vaskeskinn</i> . Henrik P. Thommessen. (2009, 14. februar). Garving. I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/garving
vedhengte bokmerker	ribbon markers	http://w3id.org/lob/concept/3003	bokmerker, f. eks. silkebånd, som er festet til bokblokkens øvre kant		Olav Røer, <i>Bokbinderboka</i> . VK1 bokbind. Oslo, c1998
vegetabilsk garving			garveprosess som anvender naturlige vegetabiliske garvestoffer f.eks. bark	Til bokbind er vegetabilsk garvet skinn mest brukt. Det er relativt uelastisk og lett og arbeide med. Vegetabilsk garvet skinn er utsatt for nedbrytning av syreholdige forurensninger i omgivelsene og kan smuldre.	<i>Garving</i> . Henrik P. Thommessen. (2009, 14. februar). Garving. I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/garving .; Nina Hesselberg-Wang
velinpapir	wove paper	http://w3id.org/lob/concept/3095	papirtype med glatt overflate	Velinpapir ble første gang brukt i Europa til trykkingen av John Baskerville's "Virgil" i 1757, vanlig i England fra 1790. Fibrene i velinpapir er jevnt fordelt i "skyformasjon" sett mot lyset. John Baskerville (1706-75) ville frem til et glattere papir til sine bokutgivelser enn det riflete, som hadde vært vanlig siden papirfremstilling ble introdusert i Europa (Spania) på 1200-tallet. Han var kjent med orientalsk papirfremstilling og tok i bruk en papirform som var dekket av en finvevet messingduk, slik at papiret fikk glatt og jevn overflate. Bilder og tekst trykket på velinpapir, ble klarere og man kunne gjengi finere detaljer enn på riflet papir.	Dard Hunter, <i>Papermaking. The History and Technique of an Ancient Craft</i> . Dover, New York, 1974
velskbind			velskbind viser alltid til en bygd struktur og er et halvbind med skinn rygg og hjørner	Velsk fra "Valland" = Frankrike. Opprinnelig lyst, ufarget fåreskinn som minner om fransk (velsk) pergament. Overtrekk av tekstil eller papir. Betegnelsen brukes nå feilaktig om alle bind med skinnrygg og -hjørner. Se <i>bygd bind</i> og <i>halvbind</i> .	Stein Davidsen, <i>Grafisk håndbok</i> . Oslo, 1995
venstre	left (place)	http://w3id.org/lob/concept/2947	noe som er plassert til venstre for midten		Language of Bindings
vestlig papir	western paper	http://w3id.org/lob/concept/2462	håndlaget papir fremstilt etter vestlig tradisjon	Basert på en papirform som kan bestå av 1) vertikale kjedetråder og horisontale fine parallelle bunntråder for riflet papir eller 2) en papirform inkludert en finmasket duk for velinpapir. Se <i>riflet papir</i> og <i>velinpapir</i> .	Language of Bindings

Norsk term	Engelsk oversettelse	Lenker til Language of Bindings	Definisjoner	Kommentar	Kildehenvisninger
vevde kapitélbånd	woven stuck-on endbands	http://w3id.org/lob/concept/3709	vevde lengder av dekorerte kapitélbånd som kan kuttet til passende lengder til å klebe på bokblokkens rygg ved hode og fot	Kommer i vanlig bruk første kvartal av 1700-tallet i Tyskland, men har opplagt vært i bruk tidligere. Vevde kapitélbånd som imiterer broderte kapitélbånd kommer i bruk på midten av 1700-tallet. Første gang registrert brukt i 1569, kanskje opprinnelig som kantebånd for klær eller møbler. Løst vevde bånd som stammer fra små håndvever kan ha vært i bruk av bokbinderne selv.	Language of Bindings
vevere	weavers	http://w3id.org/lob/concept/3783	personer som har som yrke å fremstille tekstiler ved hjelp av veving		Language of Bindings
veving			fremstillingsmåte, særlig for tekstil, i vev med renning og innslag	Vevde tekstiler som silke, fløyel og lerret er blitt brukt som overtrekksmateriale på bokbind siden middelalderen. Silketekstiler kan forekomme på fine og kostbare bind, mens lerret er blitt brukt på mindre kostbare bind. Tekstil fikk størst betydning som overtrekksmateriale fra 1830-tallet med introduksjon av sjirting, en limbehandlet og glittet bomullslerret.	<i>Veving</i> . (2016, 16. desember). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/veving
viftebind, dekor			dekorelement i form av vifter, ofte plassert i hjørnene		Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
vrengt skinn	reversed skin	http://w3id.org/lob/concept/1545	skinn brukt som overtrekk på et bokbind, der kjøtt siden/innsiden vender utover	Vrengt skinn har en grovere struktur enn semsket kinn.	Helena Strömquist, <i>BokbandsSpråk. En terminologi ordnat enligt SKOS</i> . Borås, 2013.[Upublisert]
xylografi			fremstilling av grafikk basert på høytrykk, der motivet skjæres ut på tvers av treets lengderetning, også kalt trestikk.	Teknikken ble oppfunnet av Thomas Bewick omkring 1750. Den ble etter hvert den foretrukne metoden for gjengivelse av illustrasjoner i bøker og andre trykksaker. Til forskjell fra kobbersticket kunne platene monteres i trykkpressen sammen med satsen, slik at tekst og illustrasjoner kunne trykkes i samme operasjon. Og til forskjell fra det eldre tresnittet kunne xylografiet med sine hardere plater både gi bilder med større detaljrikedom og tåle større opplag. Se <i>høytrykk</i> .	<i>Xylografi</i> . (2016, 1. mars). I Store norske leksikon. Hentet 11. november 2017 fra https://snl.no/xylografi
ådring			etterligning av treets mønster ved maling	Dekoreringsteknikk brukt på papir, skinn og snitt. Se <i>trerot dekorert papir</i> .	<i>ådring</i> . (2017, 14. september). I Store norske leksikon. Hentet 29. november 2017 fra https://snl.no/%C3%A5dring .